

Cifra ediției

1,5

miliarde euro

Reprezintă avansul pe care Comisia Europeană îl acordă României, din fondurile structurale, pe perioada 2007-2009.

Euro-mituri

Călătoria noastră merită să spulbere cât mai multe informații false despre fondurile structurale și de coeziune continuă – în pagina 12 a euROpeanului.

Anul 2 • Nr. 7

12 pagini

26 noiembrie -
9 decembrie 2007

Tiraj:

80.000 exemplare

euROpeanul

Fondurile europene pe înțelesul tău

Publicație bilunară
editată de
MINISTERUL DEZVOLTĂRII
LUCRĂRIILOR PUBLICE ȘI LOCOMOTIVELOR
Se distribuie gratuit

BLOC NOTES

Preselecție de proiecte la POS Mediu

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial de Mediu a anunțat lansarea preselecției de proiecte în cadrul Axei prioritare 3 a POS Mediu, „Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice, prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană în localitățile cele mai afectate de poluare”. Alocarea financiară pentru această axă se ridică la circa 460 milioane euro. În etapa de preselecție, trebuie completat un chestionar cu informații privind proiectul propus și informații specifice privind organizarea și funcționarea serviciului de termoficare din orașul vizat.

Noutăți în elaborarea documentației pentru POR

Ghidurile solicitantului pentru domeniile de intervenție care conțin operațiuni ce se supun regulilor ajutorului de stat se vor finaliza după ce Consiliul Concurenței va aviza schemele de ajutor de stat, a declarat pentru euROpeanul Gabriel Friptu, directorul Autorității de Management pentru Programul Operațional Regional. Tot atunci se vor lansa cererile deschise de proiecte. Cât privește apariția unui corrigendum pentru pe Axa 2 a POR, Gabriel Friptu spune că acesta a fost determinat de apariția unor acte normative după momentul lansării Axei, de nevoia unor clarificări privind interpretarea regulamentului comunitar specific, ce au condus la actualizarea formatului bugetului din cererea de finanțare.

Proiect al Ghidurilor solicitanților pentru POS CCE Axa 1

Un proiect al Ghidurilor solicitanților pentru Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice, Axa prioritară 1 – „Un sistem inovativ și eco-eficient de producție” a fost lansat spre consultare. Este vorba despre ghidurile privind sprijinul pentru consultanță acordat IMM-urilor, Investițiile mari pentru IMM-uri și Investițiile mici pentru IMM-uri. Cele trei documente pot fi accesate la adresa: http://www.mimc.ro/animc/pos_competitivitate_11_09.

Foto: europa.eu

Finanțări salvatoare pentru podgorii

România este a cincea țară producătoare de vin din Europa și a noua la nivel mondial. Totuși, exporturile reprezintă doar 10% din producția națională și, din nefericire, tendința este descrescătoare.

Laurențiu Gheorghe

Statistica arată că, anul trecut, România a exportat 181.000 hl de vin, în scădere față de 269.600 hl exportați în 2005. Este foarte puțin, raportat la tradiția și potențialul podgoriilor autohtone, mai ales dacă ținem cont că aproximativ un milion de români își asigură traiul din cultura viței-de-vie, iar cifra de afaceri totală în acest sector se ridică la peste 500 milioane euro pe an.

Plantațiile s-au degradat, pentru că timp de 20 de ani investițiile în tehnologie au fost minime. Principalele crame din țară s-au re tehnologizat doar în ultimii șase ani, în mare parte și cu finanțare asigurată prin programul PHARE. Însă, abia de anul acesta, au fost acordate subvenții substanțiale pentru refacerea podgoriilor. Rezultatele se vor vedea peste trei-patru ani, perioada necesară pentru intrarea viilor pe rod. Fărămișarea exploatațiilor agricole se regăsește și în sectorul viti-vinicol. Datele Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale arată că 307.000 de gospodării dețin 73.000 ha cultivate cu soiuri nobile, dintre acestea doar 5% sunt exploatați de peste 3 ha, 20% fiind suprafețe de sub un hectar. Pentru a exploata

comercial o podgorie, micii proprietari ar trebui convinși să se reunească în asociații, pentru a avea acces la tehnologia modernă de vinificație. În acest caz ar putea accesa și fonduri europene care să le permită să devină eficienți. Datele centralizate de Patronatul Viei și Vinului sunt îngrijorătoare, mulți fermieri renunțând să-și mai îngrijească viile din cauza ineficienței. În plus, se resimte lipsa culturii vinului în rândul populației, care s-a îndreptat, în ultimii ani, spre consumul de bere și „tării”. Fondurile europene pot fi o soluție pentru resuscitarea industriei viti-vinicole.

PAGINA 9: Infuzie de fonduri pentru revigorarea podgoriilor europene

Nou șef peste fondurile UE

Despre punctele sensibile ale coordonării fondurilor europene vorbește, pentru euROpeanul, Eugen Teodorovici, noul secretar de stat la Ministerul Economiei și Finanțelor.

pagina 3

Proiecte comune cu vecinii sârbi

Românii și sârbi, dacă se înțeleg bine și au idei pe care vor să le pună în practică, pot primi fonduri structurale pentru inițiativele lor.

pagina 4

Inițiativă originală: turismul ecvestru

În județul Mureș, a început să aibă succes, timid dar sigur, o formă originală de turism: cel ecvestru. Proprietarii unei ferme au obținut finanțare europeană pentru a-și dezvolta ideea.

pagina 7

Intră în dialog cu redacția euROpeanul

Întrebă tot ce te interesează despre fondurile europene, și consultanți cu care colaborăm îți vor răspunde.

pagina 11

András Inotai:

„Trebuie să căutăm proiecte cu capacitate de multiplicare”

Prof. dr. András Inotai, directorul general al Institutului pentru Economie Mondială din Budapesta, aflat pentru prima dată în România după aderare, a participat la o conferință a Institutului European din România, ocazie cu care ne-a vorbit și despre fondurile structurale și de coeziune.

„Întotdeauna am fost împotriva clasificărilor simpliste de tipul „contributor net” și „recipient net”. Problema este mult mai complexă de atât. De exemplu, extinderea Uniunii Europe-

ne a adus întotdeauna beneficii pentru exporturile companiilor din țările „vechi membre”. 50% din fonduri curg înapoi către cei considerați „contributori”, în special prin licitațiile pentru achiziții publice. Deci avem de-a face cu o redistribuire între banii contribuabililor, pe de o parte, și profiturile companiilor, pe de alta”.

(continuare în pagina 11)

Corectitudinea rambursării în proiectele europene – 2006

Numai 31% dintre proiectele incluse în eșantionul de audit al Curții Europene a Auditorilor (ECA), la nivelul UE în anul 2006, nu au prezentat erori, adică rambursările au fost corecte și nu au avut probleme de conformitate.

Proiecte în care erorile de conformitate au fost:		Prezente	Inexistente	Total
Proiecte cu cheltuieli	incorct rambursate	36 cazuri (20%)	41 cazuri (23%)	77 cazuri (44%)
	corect rambursate	45 cazuri (25%)	55 cazuri (31%)	100 cazuri (56%)
Total		81 (46%)	96 (54%)	177 (100%)

(Sursa: Raportul ECA, 13 noiembrie 2007)

Alegerile pentru Parlamentul European, îngropate de rating

Cristian Pantazi

Mii de articole despre alegerile pentru Parlamentul European, sute de emisiuni radio și TV cu candidații, sondaje peste sondaje. Cum, nu le-ați văzut? Nici noi, e adevărat. Poate peste doi ani, la următoarele europarlamentare. Pentru că, în actuala campanie destinată acestor alegeri, cu mici excepții, am avut de-a face cu o tăcere cvasigeneralizată în mass-media.

Dacă ar fi vizitat România cu numai câteva zile înaintea alegerilor care vor trimite primii europarlamentari aleși la Strasbourg, un ziarist străin ar fi rămas, cu siguranță, perplex. Orice pare să-i preocupe pe români, mai puțin aceste alegeri, organizate în premieră, într-o țară care deține, încă, recordul de eurooptimiști.

De la tema imigranților români care și-au urcat Italia în cama și până la tragicomedia Elodia, orice subiect pare să fi avut mai mult impact decât europarlamentarele. Câteva dezbateri firave la televiziuni și radiouri, emisiuni al căror rating e nesemnificativ, plus câteva articole răzlețe prin presa scrisă. Și cam atât.

Și totuși, europarlamentarele au miză. Atât politică – pentru partidele care vor primi semnale clare despre aderența la populație –, cât și simbolică. Va fi prima generație de parlamentari români trimiși prin vot direct să facă politică europeană în hemisicliul de la Strasbourg. Cu alte cuvinte, va fi o mică revoluție în politica românească: în loc de politică mică, de grup, reprezentanții României se vor supune unor „comandamente” cu mult mai largi. E adevărat, vor fi și ținta unor grupări de lobby extrem de puternice, pe lângă care cartelurile românești din diverse domenii par o organizație de șoimi ai patriei.

Revoluția despre care vorbeam nu beneficiază, deocamdată, de niciun manifest programatic. Platformele partidelor și candidaților par extrem de subțiri, uneori chiar caraghioase sau anacronice. Temele sunt generale și, uneori, induc o confuzie periculoasă în mintea alegătorilor: aproape toți candidații vorbesc despre cât de mult vor face ei pentru România din postul de parlamentar european. Dar realitatea îi contrazice: europarlamentarii nu urmăresc interesele naționale, ci pe cele ale Europei. Ca un întreg. Cu toate aceste premise negative, lupta pentru Strasbourg a stârnit oarece pasiuni, mai cu seamă în rândul tinerilor politicieni. Blogurile lor sunt pline de polemici, ieșirile lor în spațiul public au mai adus un pic de vervă într-o lume preocupată de cu totul alte teme. Și acest fapt e îmbucurător, pentru că dintre ei se aleg mulți câștigători ai potului final.

Și cine pariază pe faptul că, după doi ani petrecuți în Parlamentul European, nu vor veni cu alte obiceiuri? Cu altă optică asupra politicii? Și poate chiar cu teme de interes european pe care le vor așeza pe agenda publică, astfel încât să mai înlocuiască măcar o parte din subiectele care „fac rating” astăzi.

Nu mulți dintre cei interesați de fonduri structurale știu că există documente deja publicate pe website-urile autorităților de management. Și mai puțini știu că documentele publicate așteaptă, timp de două săptămâni sau o lună, comentarii și observații de la cei interesați. Demersul nu este inutil: în cazul Programului Operațional Regional, 30% dintre observațiile primite au condus la îmbunătățirea Ghidurilor solicitantului.

Anamaria Barbu,
Dragoș Comache

După ce au publicat Ghidurile solicitantului pentru unele componente din programele operaționale, Autoritățile de Management (AM) pentru Programul Operațional Regional (POR) și pentru cel de Creștere a Competitivității Economice (POS CCE) au început să primească „scrisori” de la persoane interesate de finanțare sau cele implicate în gestionarea fondurilor. Potrivit lui Gabriel Friptu, directorul AM POR, la această instituție au ajuns mai multe tipuri de mesaje: comentarii privind direct îmbunătățirea conținutului Ghidului solicitantului, comentarii efectuate de membrii Comitetului de Monitorizare pentru POR, precum și comentarii sau recomandări de la potențialii solicitanți de finanțare, în funcție de specificul fiecărui domeniu major de intervenție. „Se poate aprecia că aproximativ 30% din comentariile primite de la potențialii solicitanți au fost recomandări, sugestii care au condus la îmbunătățirea ghidului, 70% fiind întrebări pe cazuri punctuale”, a spus Gabriel Friptu. Tot el mai spune că observațiile primite pentru îmbunătățirea Ghidurilor solicitantului au vizat următoarele aspecte: clarificarea unor criterii privind eligibilitatea

Ce au să le spună autorităților potențialii solicitanți de finanțare

solicitantului și/sau a proiectului, explicarea și clarificarea sub-criteriilor de selecție, detalierea unor elemente caracteristice ale avizelor și a altor documente solicitate pentru depunerea proiectului.

Comentariile care vizează POR au condus la îmbunătățirea documentelor

„Observațiile primite au condus la concluzia că anumite aspecte din Ghidul solicitantului trebuie explicate mai clar, în principal cele care vizează referiri la legislația conexă, la avize și documente necesare pentru depunerea cererii de finanțare. De asemenea, aceste mesaje au permis o mai clară delimitare

a categoriilor de solicitanți eligibili, precum și explicarea activităților care pot fi finanțate prin intermediul Programului Operațional Regional. Modificările operate în conținutul ghidurilor au vizat, în principal, clarificări ale aspectelor prezentate, și în puține cazuri s-au adresat unor elemente de fond”, a explicat Gabriel Friptu. Reprezentanții Ministerului Economiei și Finanțelor au fost mai rezervați în comentarii. „În perioada consultării documentelor, au fost primite în special solicitări de informații și detalii privind finanțările, observațiile și propunerile de modificare/completare fiind puțin numeroase.

Rezultă că există o categorie destul de numeroasă de potențiali beneficiari – în special între-

prinderi – care este suficient de informată și interesată în accesarea fondurilor europene”, a transmis pentru euROpeanul Istvan Virag, expert AM POS CCE.

Încă se primesc observații

„Deși perioada pentru primirea observațiilor s-a încheiat la 28 septembrie, primim în continuare întrebări cu privire la posibilitatea obținerii de finanțare în cadrul axelor prioritare specifice Programului Operațional Regional. Aceste întrebări nu sunt de natură să influențeze conținutul ghidurilor, dar demonstrează interesul diferitelor categorii de solicitanți pentru a pregăti proiecte în cadrul POR”, a mai spus Gabriel Friptu.

NOUȚĂȚI

Evoluții în pregătirea ghidurilor pentru POR – Dezvoltare Urbană

Discuțiile cu reprezentanții Comisiei Europene pe tema priorităților POR în domeniul dezvoltării urbane sunt pe cale de finalizare, iar soluțiile convenite vor fi supuse analizei și procesului decizional la cel mai înalt nivel; se preconizează că procesul se va încheia spre sfârșitul lunii noiembrie, a declarat pentru euROpeanul Gabriel Friptu, directorul Autorității de Management pentru Programul Operațional Regional. Potrivit acestuia, odată acest proces finalizat, se va putea elabora și supune consultării publice ghidul solicitantului pentru POR Axa 1 – „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere”, avându-se în vedere „o simplificare a Ghidului solicitantului pentru proiectele finanțabile din Axa 1”. Gabriel Friptu a precizat că discuțiile cu reprezentanții CE au vizat atât atingerea „obiectivelor UE în domeniul dezvoltării – prin crearea polilor de creștere având ca nucleu marile centre urbane, care să acționeze ca motoare ale dezvoltării regionale – cât și atingerea obiectivelor naționale de dezvoltare urbană, care vizează stoparea declinului economic al orașelor mici și mijlocii”.

Protocol româno-ungar de cooperare în domeniul IT&C

Ministrul comunicațiilor și tehnologiei informației, Luliu Winkler, și secretarul de stat din

Ministerul maghiar al Economiei și Transporturilor, Garamhegyi Abel, au semnat Protocolul privind instituirea Programului Strategic Româno-Ungar de Cooperare în Dome-

niul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației. Protocolul vizează încurajarea dezvoltării economiei digitale, întărirea societății informaționale și multimedia, ținând cont de posibilitatea celor două state membre UE de a utiliza fonduri structurale și de a participa la programele comunitare. Documentul a fost semnat la ședința comună a guvernelor român și ungar, desfășurată la Sibiu în data

de 14 noiembrie. Cu această ocazie, ministrul Winkler a prezentat Programul Operațional de Cooperare Teritorială Româno-Ungară 2007-2013, program totalizând fonduri de circa 240 milioane de euro și aflat în curs de aprobare la Comisia Europeană. Programul se adresează celor patru județe românești și patru din Ungaria situate în zona de frontieră comună.

Proiecte de dezvoltare a infrastructurii de transport rutier finanțate cu fonduri europene

La ședința comună româno-ungară din 14 noiembrie, ministrul transporturilor, Ludovic Orban, a prezentat o informare asupra proiectelor de dezvoltare a infrastructurii de transport rutier din România, în contextul cooperării româno-ungare. El a detaliat, astfel, stadiul lucrărilor pe sectoarele autostrăzii ce va constitui Coridorul Paneuropean de Transport IV, pe aliniamentul Nădlac – Arad – Timișoara – Lugoj – Deva – Sibiu – Pitești – București – Constanța. Autostrada va avea o lungime totală de 872,10 km, iar valoarea investiției se va ridica la 4.861,40 milioane euro, perioada estimată a execuției fiind 2001–2012, a declarat oficialul român. Mare parte din fondurile necesare acestui proiect sunt asigurate prin ISPA, Fondul de Coeziune, împrumuturi BEI și BERD, a spus ministrul Orban.

Eugen Teodorovici „Va exista un set unic de condiții pentru toate contractele ce implică bani publici“

Eugen Teodorovici este noul secretar de stat la Ministerul Economiei și Finanțelor, care va coordona gestionarea fondurilor europene. Pentru el, prima prioritate este comunicarea, despre care spune că o va impune în activitatea întregului sistem. Eugen Teodorovici vorbește, în interviul acordat euROpeanului, despre crearea unei „culturi” a cheltuirii în mod riguros a banilor publici, la fel de riguros cum trebuie cheltuite fondurile europene nerambursabile.

Ioana Morovan

euROpeanul: Sunteți implicat de mulți ani în gestionarea fondurilor europene. Care este, mai exact, „istoricul” dv. în acest domeniu?

Eugen Teodorovici: Pregătirile pentru programul ISPA au început în 1999, la fel și pentru SAPARD, iar eu m-am ocupat de aceste programe încă de atunci. Coordonarea lor se realiza de la Guvern, de la Departamentul de Integrare Europeană. De SAPARD m-am ocupat până în septembrie 2004, când a fost transferat la Ministerul Agriculturii. Acest lucru s-a întâmplat după ce Agenția a fost acreditată și programul a demarat în bune condiții.

CARTE DE VIZITĂ

Data nașterii: 12 august 1971, București
Studii:

■ 1986 – 1990 Liceul Spiru Haret

■ 1993 – 1997 Academia de Studii Economice – Facultatea de Comerț

Experiența profesională:

■ Noiembrie 1991 – aprilie 1997: Referent – Guvernul României, Ministerul Transporturilor, Direcția Generală de Management, Marketing, Prognoza și Resurse Umane

■ Aprilie 1997 – februarie 1999: Expert – Guvernul României, Ministerul Transporturilor, Direcția Generală de Integrare Europeană și Relații Internaționale

■ Februarie 1999 – decembrie 1999: Director – Guvernul României, Departamentul pentru Integrare Europeană Guvernul României

■ Ianuarie 2000 – decembrie 2000: Director – Guvernul României – Ministerul Afacerilor Externe – Departamentul pentru Afaceri Europene

■ Ianuarie 2000 – decembrie 2000: Director – Guvernul României - Departamentul pentru Afaceri Europene, Ministerul Afacerilor Externe

■ Ianuarie 2001 – aprilie 2004: Director – Guvernul României – Ministerul Integrării Europene – Direcția de Coordonare a Programelor ISPA și SAPARD

■ Aprilie 2004 – Noiembrie 2007: Director, Autoritatea de Management ex-ISPA, Ministerul Finanțelor Publice

Foto: ROMPRES

euROpeanul: Cum se vede evoluția gestionării și atragerii de fonduri europene în România, pe parcursul acestor opt ani? Care sunt realizările principale?

Eugen Teodorovici: Marea realizare, atât pentru SAPARD, cât și pentru ISPA sau PHARE, este că au creat un sistem, un mecanism și o cultură a modului cum trebuie gestionate fondurile europene și banii publici, în general. Putem uita această sepa-

rare între fondurile de la buget și fondurile Uniunii Europene, pentru că este vorba tot de bani publici. Trebuie abordată în același mod și cu aceleași reguli. S-a mai schimbat atitudinea administrației centrale și locale, dar și a beneficiarilor, care au început să vadă puțin altfel lucrurile. Absolut toți cei care au luat parte la acest proces și-au îmbunătățit atitudinea și acesta este un mare câștig care, poate, nu se vede și nu se poate comensura. Dar, în mod cert, este un câștig, iar acest lucru îl spune cineva care este cartat aici ar fi acum capabili să meargă în aceste state, spre exemplu în Croația, și să ofere expertiză în implementarea sistemelor de derulare a programelor UE. Spun cu maximă convingere că persoanele cu care am lucrat aici sunt cel puțin la fel de bine pregătite ca și angajații din structurile Comisiei. Noi am fost obligați de-a lungul timpului, să acoperim o arie largă de probleme, spre deosebire de personalul Comisiei, care deține atribuții foarte strict delimitate de împărțirea pe „servicii”.

euROpeanul: Care sunt carențele sistemului, în opinia dv? Pentru că, dacă întrebăm pe cineva din afara sistemului, va spune, în primul rând, „birocrăția și corupția”.

Eugen Teodorovici: Așa spun cei din afara sistemului și, în concluzie, un punct care ar trebui neapărat îmbunătățit este comunicarea, tocmai pentru ca informarea și percepția cetățenilor să fie corecte. Nu s-a reușit foarte bine acest lucru din mai multe motive. Am spus-o de mai multe ori, de regulă eram ocupați să găsim soluții peste noapte, iar weekenduri nu am avut deloc. Nu am găsit timp și pentru partea de comunicare. Ar fi trebuit să construim o cultură a comunicării cu beneficiarii, cu administrația locală. Nu a existat așa ceva, dar începe, ușor-ușor să se pună la punct. Există astăzi clar prevăzute, în fiecare Program Operațional, capitole special dedicate comunicării, o strategie de promovare și așa mai departe. Toți vor avea obligația să participe și să organizeze seminarii, workshop-uri. Și presa are un rol foarte important și trebuie să fie la fel de bine pregătită, ca și cei din sistem, pentru a transmite informațiile. Este o condiție pentru a demara un dialog, poate cu întrebări mai incomode, la care noi trebuie să venim cu răspunsuri, iar potențialii beneficiari să primească mesajul.

euROpeanul: Ați coordonat Programul ISPA. Se știe că sunt întârzieri la acest

program. Care este, exact, situația proiectelor?

Eugen Teodorovici: Ne-am propus să încheiem toate contractele în primul trimestru al anului viitor. Plățile trebuie să se încheie abia în 2010. Dar, pentru a fluidiza derularea programului, am inițiat o măsură care va ajuta la deblocarea unui număr semnificativ de proiecte ce se confruntă acum cu probleme. Se va aproba o ordonanță de urgență care stabilește că bugetul de stat va suporta costurile suplimentare apărute pentru beneficiar în derularea unui proiect. Se întâmplă să apară întârzieri sau anumite situații neprevăzute pentru care nu este vinovat beneficiarul. În aceste cazuri, când sunt în joc proiecte importante de infrastructură, se poate „umbla” la un fond „tampon”, constituit la nivelul Ministerului Economiei și Finanțelor. Nu se prevăd limite minime sau maxime pentru sumele care pot fi alocate. Vestea bună este că, odată ce am constituit baza legală, acest principiu se va putea aplica și pentru proiectele derulate prin fonduri structurale. Când va începe implementarea proiectelor, mai mult ca sigur ne vom confrunta cu probleme similare.

euROpeanul: Ce alte inițiative ați mai demarat?

Eugen Teodorovici: Va exista un set unic de condiții pentru toate contractele care implică bani publici – fie fonduri europene, fie de la bugetul de stat. În acest sens, va apărea sperăm că până la sfârșitul anului, un ordin al ministrului de finanțe, în comun cu alte instituții implicate. Practic, va exista un model de contract care ne va asigura că nu se includ anumite clauze sau termene-surpriză în proiecte. Practic, beneficiarul de finanțare va realiza procedura de achiziții publice după legislația națională, iar în momentul în care trebuie încheiat contractul, se aplică aceste condiții generale. Deocamdată, vom realiza modelul pentru contractele de lucrări, și ulterior pentru celelalte tipuri de proiecte.

euROpeanul: Nu multă lume știe că ați reprezentat România în boardul Băncii Europene de Investiții. Ce puteți spune despre această experiență?

Eugen Teodorovici: A fost o experiență cu totul deosebită. Am lucrat cu oameni cu foarte mare experiență, adevărați profesioniști în domeniul financiar. Gândiți-vă că, în cadrul unei reuniuni a Consiliului Director, se discută și se aprobă proiecte de câteva miliarde de euro. În perioada în care am reprezentat eu România, au existat și două proiecte din țara noastră, din mediul privat. Cred că Banca Europeană de Investiții este, practic, cel de-al 28-lea membru al Uniunii Europene. Rolul instituției este de maximă importanță la nivel european și publicul din România ar trebui să cunoască mai multe lucruri despre aceasta.

Planul de afaceri în proiectele finanțate din Fonduri Structurale

Unul dintre documentele importante, ce însoțește cererea de finanțare și fără de care dosarul nu este primit spre verificare și evaluare de către autorități este, în cazul proiectelor realizate de către organizațiile private, planul de afaceri.

Ciprian Nicolae

Planul de afaceri este un document strategic al unei organizații, în care se detaliază modul cum va evolua afacerea sau o parte a acesteia. Spre exemplu, putem face un plan de afaceri pentru o

Foto: europa.eu

societate comercială pe care tocmai o constituim sau putem face un plan de afaceri pentru un proiect al unei organizații deja existente. În situația din urmă se găsesc cei care depun proiecte pentru obținerea de finanțare din fonduri structurale.

În general, un plan de afaceri trebuie să conțină:

- date generale despre afacere
- date despre produsul/serviciul care urmează a fi dezvoltat
- planul de marketing
- analiza de piață – date despre concurență
- managementul și organizarea afacerii
- managementul riscului
- previziuni financiare și indicatori financiari
- anexe.

Foto: europa.eu

Pentru Fondurile Structurale, structura planului de afaceri se regăsește în Ghidul solicitantului de finanțare. A se vedea, spre exemplu, ghidul pentru domeniul 4.3 „Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor”, din Programul Operațional Regional, disponibil pe site-ul www.infoereg.ro.

Întreprinzătorii, puțin informați despre fondurile structurale

Foarte mulți întreprinzători români sunt interesați să acceseze fonduri structurale, însă puțini dețin informații referitoare la modul în care pot beneficia de acești bani. Ministerul Economiei și Finanțelor a anunțat că, până la sfârșitul acestui an, vor fi lansate cererile deschise de proiecte pentru POS CCE, ceea ce ar putea schimba situația.

Dragoș Comache

Întreprinderile mici și mijlocii sunt interesate să acceseze fonduri europene, însă foarte puține dețin informații referitoare la modul în care pot beneficia de acești bani, a declarat pentru euROpeanul Cristina Mănescu, directorul executiv al Centrului pentru Educație Economică și Dezvoltare din România.

Foto: europa.eu

„Sunt foarte puține IMM-uri care știu despre ce este vorba, însă sunt interesate să acceseze fonduri europene, în special granturi pentru investiții și mai puțin pentru instruire și informare. De asemenea, foarte puțini au capacitatea de a scrie un proiect și de a-l implementa. Pentru acestea trebuie să existe un sprijin din partea consultantilor”, spune Cristina Mănescu. Printre obstacolele întâmpinate de IMM-uri se numără, potrivit acesteia, și faptul că documentația nu este finalizată, licitațiile nu au fost lansate, iar sistemul este destul de lent și birocratic.

Obstacole tehnice și procedurale

„Un alt obstacol este sursa pentru asigurarea cofinanțării private, având în vedere că sumele respective pot fi obținute, în majoritatea cazurilor, de la bănci. În aceste cazuri, garanțiile sunt o problemă”, a apreciat Mănescu. „Trebuie discutate modalitățile cele mai flexibile de finanțare-cofinanțare. Băncile așteaptă să ofere finanțare IMM-urilor, însă există aspecte tehnice care le împiedică”, este de părere directorul executiv al Centrului pentru Educație Economică și Dezvoltare din România.

Cristina Mănescu consideră că, pentru ca IMM-urile să se arate mai interesate de fondurile structurale, ar trebui ca întreprinderile să fie implicate în definirea priorităților și a măsurilor care se lansează. „Se întâmplă adesea să fie lansate scheme în condiții care nu avantajează întreprinderile mici și mijlocii”, a spus Cristina Mănescu.

„De asemenea, când se lansează o schemă, trebuie să fie lansate simultan și campanii de informare, pentru că IMM-urile au nevoie de informații punctuale. Și rețeaua de centre de consultanță trebuie întărită”, a continuat aceasta.

În opinia directorului executiv al CEED România, cea mai mare parte a IMM-urilor care se doresc să acceseze fonduri europene angajează consultanți. Numărul acestora nu este însă suficient, având în vedere cererea de astfel de servicii în următoarea perioadă.

Inițiativele de informare și comunicare legate de POS CCE au fost destul de timide până în prezent. Aceasta pentru că, deocamdată, variantele oficiale ale documentelor nu există. Este de așteptat ca, în luna decembrie, demersurile Autorității de Management să devină mai vizibile, odată cu publicarea variantelor oficiale ale Ghidurilor solicitantului.

Oficialii din cadrul acestei instituții au explicat că mai trebuie puse la punct o serie de detalii, pentru a finaliza documentele oficiale. Un detaliu foarte important este clarificarea, de către Consiliul Concurenței, a condițiilor pentru acordarea ajutoarelor de stat.

Prin Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia, în perioada 2007-2013, autoritățile publice, ONG-uri, universități și institute de cercetare din județele Timiș, Caraș-Severin și Mehedinți pot obține 60 de milioane de euro pentru proiecte în parteneriat cu instituții similare din cinci districte din Serbia (Severno-Banatski, Srednje-Banatski, Juzno-Banatski, Braničevski, Borski),

Anamaria Barbu

Programul se află pe masa Comisiei Europene spre aprobare, procedură care, potrivit estimărilor autorităților de la București, ar trebui finalizată până la sfârșitul anului 2007. Prin urmare, cea dintâi cerere de proiecte ar putea avea loc în luna aprilie 2008, după elaborarea Ghidurilor solicitantului. „Acum, lucrăm la niște informații care

Foto: europa.eu

60 de milioane de euro pentru proiecte în zona de frontieră România-Serbia

vor fi incluse în ghid, însă nu putem pătrunde în amănunt până când programul nu va fi aprobat de Comisie”, a declarat pentru euROpeanul Ruxandra Savonea, consilier la MDLPL, autoritatea de management a programului.

Suma prevăzută pentru primii doi ani ai programului este de 22,3 milioane de euro, dar, până în 2013, ea va ajunge la 60 de

milioane. „Nu este o sumă mare”, a spus Savonea, „dar ne dorim ca banii să fie folosiți pe proiecte bune”. Valoarea minimă a proiectelor este de 5.000 de euro, iar cea maximă nu a fost încă stabilită.

Prin acest program – care își propune dezvoltarea economico-socială a zonei de graniță româno-sârbă – pot obține finanțare târguri, schimburi de experiență între păr-

țile română și sârbă, traininguri, mici proiecte de infrastructură, lucrări de mediu și sisteme pentru situații de urgență.

Potențialii beneficiari ai banilor europeni pot fi autoritățile publice, ONG-urile, universități și institute de cercetare, organizații educaționale și de instruire, dar nu pot aplica pentru un grant instituțiile private. Este obligatoriu ca un proiect să fie realizat în parteneriat cu instituții similare sârbe și să demonstreze că are un impact transfrontalier.

Proiectele vor putea fi depuse la Secretariatul Tehnic Comun din cadrul Biroului regional pentru Cooperare Transfrontalieră Timișoara. „Aplicații pot solicita consultanță gratuită atunci când își vor face proiectele”, a spus Ruxandra Savonea.

Foto: europa.eu

Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia

Aria de cooperare:

- România – 3 județe: Timiș, Caraș-Severin și Mehedinți;
- Serbia – 5 districte: Severno-Banatski, Srednje-Banatski, Juzno-Banatski, Braničevski, Borski

Bugetul programului:

- 2007 – 4.142.990 milioane de euro
- 2008 – 7.078.302 milioane de euro
- 2009 – 7.737.113 milioane de euro

Total 2007-2009 – 18.958.405 milioane de euro

*Sumele sunt exprimate în milioane euro, prețuri curente

**Bugetul este pentru perioada 2007-2009, datorită alocării pe trei ani pentru Republica Serbia

Axele prioritare și măsuri

Axa prioritară 1 – Dezvoltare economică și socială

Axa prioritară 2 – Mediu și pregătirea pentru situații de urgență

Axa prioritară 3 – Promovarea activităților „people to people”

Axa prioritară 4 – Asistență tehnică

Beneficiari eligibili: Autorități regionale și locale, ONG-uri, asociații și organizații reprezentative, universități, institute de cercetare, organizații educaționale/de instruire.

Sunt finanțabile: Infrastructura economică/socială, rețele de cooperare, studii, strategii, lucrări de protecție mediului, traininguri, conferințe, promovarea turismului.

Un festival al fanfarelor, un târg de carte și cicloturism – finanțate din PHARE România-Serbia

Asociația „Orizonturi Universitare” din Timișoara a fost unul dintre beneficiarii granturilor acordate prin Programul PHARE CBC cu Serbia, precursorul Programului de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia. Când au aflat de lansarea programului, cei de la asociație și-au contactat partenerii de la Comunitatea Românilor din Serbia și au pus la punct obiectivele și detaliile cooperării lor.

Anamaria Barbu

„Elaborarea proiectului a durat aproximativ o lună, timp în care am comunicat cu partenerii noștri pentru a definitiva unele

amănunte privind modalitățile de implementare, planificarea activităților, precum și a resurselor umane și materiale necesare”, a declarat pentru euROpeanul directorul de proiect Horia Ciocârlie.

Proiectul a fost realizat de un consultant, iar asociația a obținut o finanțare de 49.500 de euro, una dintre cele mai mari granturi acordate prin acest program. Bani au fost cheltuiți pentru instruirea a 14 persoane, români și sârbi, în domeniul managementului cultural, pentru planificare strategică, promovarea actului cultural și finanțarea activităților culturale din regiunea transfrontalieră, dar și pentru un studiu bilingv privind potențialul turistic și cultural al regiunii transfrontaliere. O altă parte a banilor a fost alo-

Foto: europa.eu

cată organizării unui tur ciclist, la care au participat tineri din Serbia și România, dar și pentru un festival al fanfarelor. „Festivalul s-a desfășurat în localitatea Grebenaț, districtul Banatul de Sud, din Serbia la care au participat 14 fanfare și 4.000 de spectatori”, a spus Horia Ciocârlie.

Cele două asociații partenere au organizat și o tabără pentru tineri artiști din cele două zone transfrontaliere, care au ilustrat viziunea lor asupra Uniunii Europene, dar și un târg de carte

regional. „Târgul a durat trei zile și a fost o bună ocazie ca publicul să cunoască producția de carte din zona transfrontalieră, să existe întâlniri între editori, între editori, tipografi și difuzorii de carte. „În Banat, a existat întotdeauna un cult al literaturii, al cărții, însă nu există o tradiție a târgurilor de carte”, a spus Ciocârlie, anunțând intenția partenerilor de a permanentiza această manifestare.

Proiectul a fost un succes, și de aceea Asociația „Orizonturi Universitare” intenționează să aplice și pentru fondurile alocate prin noul program. „Suntem interesați de realizarea unui proiect care să sprijine dezvoltarea relațiilor economice în regiunea transfrontalieră”, a spus fostul director de proiect.

Programele PHARE au ajutat mii de săraci din Valea Jiului

Uniunea Europeană a finanțat în ultimii ani, în Valea Jiului, mai multe proiecte destinate comunității locale. Cu ajutorul fondurilor nerambursabile primite de la UE, autoritățile locale au renovat imobile, au construit așezăminte pentru persoanele nevoiașe și în special pentru copiii abandonți sau care au o situație materială precară. Tot fondurile venite de la Uniunea Europeană au oferit o gură de oxigen de care zona avea nevoie pentru dezvoltarea turismului.

Marius Mitrache

„Valea Jiului - file de poveste adevărată”

Exemple de proiecte sunt multe, însă, cu siguranță, proiectul „Valea Jiului – file de poveste adevărată”, derulat timp de trei ani în această zonă, merită o atenție aparte și toată lauda. Mii de săraci au găsit sprijin material și au beneficiat de consultanță din partea unor specialiști, iar cei care l-au susținut, îl văd ca pe un prim pas important în ceea ce înseamnă protecția socială în zonă. Proiectul, finanțat din fonduri PHARE-Ricop, s-a dezvoltat pe două componente: Centrul social / Cantina socială și ateliere de calificare – și s-a derulat în perioada iunie 2002 - aprilie 2004.

„Cere și ți se va da! Bate și ți se va deschide!”

Acesta este simbolul biblic după care cei care lucrează la centrul social al Bisericii Sfânta Varvara, au

încercat să-și călăuzească pașii pentru a veni în sprijinul celor care, indiferent de orientarea lor religioasă, au venit să ceară ajutor. Zilnic, 240 de copii școlari și 120 de bătrâni au putut să-și asigure hrana, 150 de oameni au primit îmbrăcăminte, 500 au avut parte de consultații medicale gratuite, 400 de oameni au beneficiat de tratamente medicale gratuite, peste 1.000 au primit sfaturi din partea unor specialiști în diverse domenii, 115 au fost calificați în diferite meserii și peste 150 au participat la seminariile educaționale. La toate acestea se adaugă cele 40 de persoane care, la finalul proiectului, au obținut calificări de tâmplari sau sculptori, în timp ce alți 40 de tineri au învățat să picteze icoane și biserici. Totul s-a bazat pe voluntariatul a peste 100 de tineri studenți și elevi. „Este adevărat că de multe ori am bătut și nu ni s-a deschis, dar acum am finalizat două proiecte, pentru care ne-a trebuit mult curaj, iar rezultatele sunt uluitoare. Pot să vă spun că oamenii ne-au mulțumit cu lacrimi în ochi, iar noi avem cele mai mari realizări pe componenta socială din România”, a spus Felicia Andrioni, managerul proiectului.

Proiectul a însemnat o fază de pionierat și le-a dat speranțe celor care vor mai avea curajul să urmeze exemplul acesta pe viitor. „Am avut emoții la începutul acestui proiect, pentru că orice lucru nou e greu prin noutatea lui. S-a dovedit însă că omul sfințește locul, iar acest lucru nu va rămâne numai o amintire plăcută pentru cei care l-au îndeplinit, dar vreau să cred că se vor găsi și alți preoți care să-i urmeze exemplul preotului Octavian Pârtașcu (cel

care s-a ocupat de proiect)”, afirma la vremea respectivă Dorel Pogon, preot protopop.

„Purtați-vă sarcinile unii altora!”

Centrul social din cartierul Aeroport – unul dintre cele mai sărace ale Văii

Jiului – a oferit o primă ocazie de a învăța cum și ce înseamnă a fi voluntar. Peste 100 de tineri au venit și s-au oferit voluntari, iar cu ceea ce au știut, sau ceea ce au învățat aici, a putut să aducă mulțumirea în sufletele celor necăjiți. Printre voluntari s-au aflat și persoane mai în vârstă,

care au ajutat fiecare cu ce a putut. Cei care au simțit sprijinul acestora, cu siguranță, au putut să realizeze ce înseamnă să-ți lași problemele personale și să te dedici altora care așteaptă ajutorul tău. „Biserica a urmărit exclusiv criteriul social, fără discriminări din punctul de vedere al credinței, și acest lucru este deosebit, pentru că atât copiii care învață la Școala Generală nr. 7 din Petroșani, cât și părinții lor au primit, din partea celor care s-au implicat, un sprijin la care nici nu au visat”, declara Vasile Pop, directorul Școlii Generale nr. 7. Copiii și bătrânii, alături de toți cei sărmani, au avut prilejul să se bucure de surprizele ce le-au fost oferite de către voluntari cu ocazia sărbătorilor religioase.

A doua șansă

La trei ani de la „adevărata poveste” a Uniunii Europene în Valea Jiului, inițiatorii acesteia vor acum să ofere o a doua șansă persoanelor în vârstă aflate în dificultate. Parohia Ortodoxă Română Livezeni a inițiat un proiect intitulat „A doua șansă”, prin care oferă unui număr de 40 de persoane de vârstă a treia un nou început. Proiectul, în valoare de 42.160 de dolari, urmărește crearea unei rețele de asistență socială la domiciliu. Nu sunt mulți bani, însă, așa cum s-a demonstrat, cu bani puțini, se pot face lucruri mari. Preotul paroh Octavian Pârtașcu spune că necesitatea acestui proiect a apărut din nevoia de a sprijini persoanele vârstnice, sărace și bolnave, deoarece costurile spitalicești sunt foarte ridicate pentru majoritatea lor. Și astfel povestea continuă...

Ultima licitație PHARE pentru proiecte în domeniul resurselor umane

Reprezentanța Comisiei Europene în România și Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse au lansat licitațiile deschise finanțate de Uniunea Europeană în cadrul Programului PHARE 2006, în sectorul „Coeziune Economică și Socială”. Pentru aceste proiecte au fost alocate 7,70 milioane de euro provenite din fonduri PHARE și 2,58 milioane euro din cofinanțare națională.

Liliana Niță

Scopul implementării programelor de resurse umane este de a facilita creșterea nivelului de cunoștințe și competențe ale forței de muncă, dar și dobândirea de competențe noi, în concordanță cu necesitățile de pe piața muncii. Este vorba de două scheme de grant, pentru fiecare dintre ele alocându-se 3,85 milioane euro din fonduri PHARE și 1,29 milioane euro din cofinanțare națională. Cele două scheme se numesc „Măsuri active pentru ocuparea forței de muncă” și „Promovarea învățării pe parcursul întregii vieți pentru calificarea și recalificarea forței de muncă”.

În cazul primei scheme, proiectele finanțate trebuie să vizeze măsuri pentru ocuparea forței de muncă. Beneficiarii proiectelor vor fi șomerii, în special cei tineri, cei de lungă durată,

persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din mediul rural și persoanele ocupate în agricultură, cu venituri mici. Totodată, se urmărește consolidarea parteneriatelor regionale și locale pentru promovarea ocupării forței de muncă și a incluziunii sociale. Proiectele care urmează a fi finanțate în cadrul schemei de grant „Măsuri active pentru ocuparea forței de muncă” trebuie să aibă ca activități plasarea în muncă și asistență pentru căutarea unui loc de muncă, formarea profesională a adulților (cursuri de inițiere, calificare, recalificare, cursuri de perfecționare și spe-

Foto: europa.eu

cializare), sprijinirea celor interesați să-și de-mareze propria afacere.

Ce de-a doua schemă de grant este destinată promovării învățării pe parcursul întregii vieți pentru calificarea și recalificarea forței de muncă. În acest caz, se urmărește creșterea potențialului economic și social de la nivel local și promovarea învățării pe parcursul întregii vieți, în special calificarea și recalificarea forței de muncă. Un alt obiectiv este promovarea competitivității și adaptabilității forței de muncă existente la toate nivelele ierarhice din întreprinderi, pentru a crește productivitatea.

Vor fi eligibile pentru finanțare activități precum: dezvoltarea și formarea profesională, dezvoltarea programelor de formare profesională care să se adreseze deficitului de competențe din diferite sectoare economice. Totodată, vor primi finanțare proiectele prin care se acordă asistență și consultanță pentru companiile interesate în dezvoltarea resurselor umane proprii. Este vorba de strategiile de dezvoltare a resurselor umane, evaluarea nevoilor de formare profesională, planurile de formare profesională, instruirea la locul de muncă a angajaților-cheie (manageri, consilieri responsabili cu instruirea, angajați ai departamentului resurse umane, lideri sindical).

Pentru ambele scheme, pot depune proiecte furnizorii de servicii de dezvoltare a resurselor

umane, furnizorii de formare profesională continuă pentru adulți, organizațiile profesionale, fundațiile și asociațiile din domeniu, universitățile, camerele de comerț, institutele de cercetare, companiile de stat sau private, inclusiv IMM-urile sau companiile mari, asociațiile întreprinzătorilor și sindicatele.

Limitele contractelor se vor situa între 15.000 și 150.000 euro, iar termenul-limită pentru depunerea proiectelor este 7 februarie 2008.

Toate datele despre aceste licitații pot fi găsite pe site-ul Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse: http://www.mmssf.ro/web-site/ro/amposdru_a.jsp.

Cele două scheme au ca țintă șomerii cu vârste între 15 și 24 ani, persoanele care au părăsit școala, fără calificări sau cu un nivel scăzut de calificare, sau cu calificări ce nu mai sunt cerute pe piața forței de muncă, adulți șomeri (cu vârste între 25 și 64 ani), persoane aflate în căutarea unui loc de muncă din mediul rural și persoanele ocupate în agricultură cu venituri scăzute, care doresc să-și sporească șansele de inserție/revenire pe piața forței de muncă, personalul operativ propriu din întreprinderile de stat sau private; de asemenea, se adresează și tuturor nivelurilor manageriale din întreprinderi (management de vârf, mediu și de linie).

Reabilitarea drumurilor oltenesti cu 41,6 milioane de euro

Deși au avut un start mai greoi, solicitanții de finanțare din Oltenia au depus, la începutul lunii noiembrie, trei proiecte care urmează să fie finanțate prin POR Axa 2 - „Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale”. Acestea se referă la modernizarea sau reabilitarea unor drumuri județene și totalizează aproximativ 141,7 milioane de lei (41,6 milioane de euro). Suma reprezintă o treime din alocarea orientativă pentru Oltenia în perioada 2007-2013, pe Axa 2 a POR, în valoare de 122 de milioane de euro.

Gabriela Zafir

Primul proiect a fost depus la sediul Agenției pentru Dezvoltare Regională (ADR) Sud-Vest Oltenia, pe data de 9 noiembrie, de către Consiliul Județean (CJ) Gorj. „Reabilitare drumuri județene DJ 665 km 0+000-54+500 și DJ 675C, km 0+000-4+300” este titlul proiectului, care deservește 19 localități. Obiectivele sale vizează reabilitarea unui număr de 58,9 kilometri de drum județean, precum și conectarea drumurilor județene DJ 665 și DJ675C la rețeaua de drumuri naționale. „Grupul-țintă vizat de proiect îl reprezintă aproximativ 30 de mii de locuitori, precum și turiștii care vizitează obiectivele din zona de nord a județului Gorj”, a specificat directoarea ADR Sud-Vest Oltenia, Marilena Bogheanu. Valoarea totală a proiectului este de 92,37 milioane de lei, adică aproximativ 27 de milioane de euro, din care 22 de milioane de euro sunt fonduri nerambursabile.

„Reabilitare și modernizare drum județean DJ 641, Caracal, limita jud.Olt, KM 10+045 până la km 15+250, județul Olt” este proiectul depus pe 12 noiembrie de către CJ Olt. Reabilitarea celor 5,3 km are drept scop sprijinirea dezvoltării economice și sociale echilibrate a teritoriului situat la granița județelor Olt și Gorj. „Îmbunătățirea accesibilității zonei de graniță dintre cele două județe, creșterea mobilității populației, a bunurilor și serviciilor în zonă, reducerea timpului de transport sunt obiectivele specifice ale proiectului”, a explicat Marilena Bogheanu. Grupul-țintă este de câteva mii de oameni. Proiectul se desfășoară pe o perioadă de 30 de luni și are valoarea totală de 20,6 milioane de lei (6,1 milioane de euro), costurile eligibile fiind de 17,2 milioane de lei.

Tot pe 12 noiembrie a fost depus la sediul ADR Sud-Vest Oltenia și cel de-al treilea proiect al regiunii - „Reabilitare și modernizare drum județean DJ 604, km 36+717-74+749 județul Olt”. Solicitant este CJ Olt, care dorește modernizarea a 39,4 km de drum pentru dezvoltarea economică și socială a zonei de graniță a județelor Olt și Dolj. Porțiunea reabilitată din DJ 604 va trece prin cinci comune oltenice, deservind o populație de 36.416 locuitori. Valoarea totală a proiectului este de 28,86 milioane de lei, adică 8,4 milioane de euro. Din această sumă, 24 de milioane de lei reprezintă costuri eligibile. „Prin reabilitarea infrastructurii zonei de graniță se vizează, în cele din urmă, dezvoltarea durabilă a acesteia”, a spus directoarea ADR Sud-Vest Oltenia.

În perioada imediat următoare, este așteptată depunerea altor proiecte, tot pe Axa 2 a POR. „Am fost anunțați că vor veni proiecte de la Târgu-Jiu, CJ Dolj, Primăria Craiova și din județul Mehedinți. Sunt convinsă că vom avea mai multe proiecte decât alocarea orientativă a regiunii pe Axa 2”, a concluzionat directoarea ADR Sud-Vest Oltenia, Marilena Bogheanu.

Foto: europa.eu

Soluții integrate de business pentru transportatorii români

Un grup de furnizori români de soluții IT și 150 de întreprinderi mici și mijlocii din sectorul transporturilor au reușit, grație unui proiect care a beneficiat de finanțare europeană, să încheie un parteneriat menit să eficientizeze activitățile din acest sector.

Adrian Vasilache

Intitulat e-ROad, proiectul a vizat accesul transportatorilor români la soluții integrate de business, în scopul sporirii eficienței proceselor de lucru, al îmbunătățirii comunicării și a managementului financiar. Derulat în perioada decembrie 2006 - noiembrie 2007, proiectul a fost finanțat prin Directoratul General pentru Industrie al Comisiei Europene, având un buget total de peste 165.000 euro, din care finanțarea Uniunii Europene s-a apropiat de valoarea de 83.000 euro.

Beneficiile soluțiilor e-business pentru companiile de transport

În cadrul proiectului, derulat de furnizorul de soluții IT Brinel, împreună cu alți șapte parteneri, s-a demonstrat faptul că soluțiile de e-business în companiile mici și mijlocii de transport din România generează reducerea costurilor operaționale pe autovehicul, creșterea eficienței personalului operativ, precum și reducerea posibilităților de fraudă.

Potrivit specialiștilor IT&C, prin implementarea unei soluții integrate în companiile de transport care nu au folosit până acum astfel de soluții se poate ajunge la dublarea parcului auto gestionat de un singur dispecer. Se pot genera, astfel, reduceri de până la 50% ale costurilor de personal, reduceri de 20%-30% ale consumului de combustibil, prin optimizarea rutelor de transport, precum și creșteri cu până la 20% ale numărului de clienți ce pot fi deserviți simultan.

În scopul obținerii acestor rezultate, în cadrul proiectului e-ROad au fost formulate seturi de recomandări și au fost inițiate modele de implementare și integrare IT&C la nivelul întreprinderilor mici și

Foto: europa.eu

mijlocii, în funcție de stadiul de dezvoltare a afacerii. S-a arătat, spre exemplu, că fluxul unei comenzi, de la primirea acesteia și până la livrarea mărfii, poate fi automatizat, comunicarea făcându-se prin telefonie mobilă - GPRS și computere de bord instalate pe mijloacele de transport.

Cum a decurs programul

În cadrul acestui proiect, reprezentanții a circa 150 de companii de profil au participat la seminarii desfășurate în trei mari centre de transport. Temele abordate au vizat: instrumente de e-business - aplicarea lor în industria transporturilor; creșterea eficienței prin utilizarea sistemelor IT&C; sisteme eficiente pentru logistică; familia de standarde ISO aplicate în domeniul transporturilor. Potrivit reprezentanților Brinel, „o parte dintre IMM-urile participante la program a be-

neficiat de evaluări «la fața locului», iar 30 de reprezentanți ai managementului acestor companii au participat la instruirii speciale pentru dezvoltarea competențelor proprii în utilizarea instrumentelor de e-business”.

În același timp, și reprezentanții furnizorilor de soluții IT pentru industria de transporturi au beneficiat de instruire, în scopul adaptării competențelor la nevoile IMM-urilor din acest sector economic.

Proiectul a condus la constituirea unui cluster al furnizorilor de soluții IT și al companiilor din domeniul transporturilor. Parteneriatul între aceste companii continuă, iar întreprinderile mici și mijlocii din transporturi sunt asistate în continuare de către membrii echipei de derulare a proiectului, pentru a integra efectiv instrumentele IT&C în cadrul proceselor de afaceri.

CE „mobilizează” instrumente financiare pentru turism durabil și competitiv în UE

Mobilizarea instrumentelor financiare ale UE reprezintă una dintre cele patru mari arii de acțiune ale Comisiei Europene, în eforturile comunitare pentru un turism durabil și competitiv, spune vicepreședintele CE, Günter Verheugen. Potrivit acestuia, în privința turismului, Comisia și statele membre împărtășesc obiective comune, fapt dovedit de includerea turismului durabil în toate cele trei obiective ale Fondului European pentru Dezvoltare Regională.

Emil Neacșu

La nivel european, există deja numeroase oportunități demne de valorificat, precum cele oferite de FEDR, a declarat Verheugen la un recent forum european pe tema managementului durabil al destinațiilor turistice. Comisarul european a precizat, cu această ocazie, că și pe viitor CE va depune eforturi pentru o mai bună circulație a informației asupra instrumentelor financiare pe care UE le deține, în prezent, în domeniul turismului, urmărind efectul pe care acestea l-au avut până acum în rândul tuturor părților interesate din sector. Concomitent, a spus Verheugen, Comisia va continua să includă criteriile de durabilitate și competitivitate în majoritatea politicilor europene ce au o influență puternică asupra turismului. Printre politicile identificate de el se numără mediul, transporturile, piața muncii și cercetarea.

Accent pe cunoaștere și circulația informației

În privința acestui ultim domeniu prioritar pentru politicile europene, Verheugen a precizat că se va acorda o atenție sporită „acelor actori care produc cunoaștere – universități, institute de cercetare, observatoare publice și private, cărora vom încerca să le atragem în continuare atenția asupra provocărilor legate de turism – și se va facilita cooperarea între aceștia”.

O altă zonă de acțiune a CE în domeniul turismului, identificată de Verheugen, este „să continuăm să sprijinim implicarea actorilor locali și regionali, prin rețele, între diferitele tipuri de destinații” și să întărim corecta înțelegere a exemplelor de bună practică, legate de durabilitate și competitivitate.

În privința promovării destinațiilor turistice, oficialul CE a dat drept exemplu proiectul-pilot „Destinații Europene de Excelență”, menit să sporească vizibilitatea tuturor destinațiilor turistice europene.

Avantajele turismului european

„Turismul este un semn important al modului de viață european și al bunăstării, dar, în mod egal, constituie o activitate economică importantă, cu un potențial semnificativ pentru generarea unei creșteri susținute și crearea de locuri de muncă. Astăzi, turismul generează deja peste 10% din produsul intern brut al Uniunii Europene și asigură 12% din totalul

Foto: europa.eu

locurilor de muncă. Așadar, turismul este un sector economic și o piață de muncă de care merită să avem grijă”, a precizat comisarul european.

Potrivit acestuia, pe viitor, turismul va fi unul dintre motoarele principale ale competitivității internaționale a UE. „Gândiți-vă că, în prezent, doar aproximativ 2% din populația Chinei călătorește în străinătate. Eu prevăd că pe măsură ce acest procentaj va crește – și va crește – oportunitățile economice vor fi imense. Și nu vom fi singurii care vor încerca să profite. Trebuie să fim pregătiți pentru a face față concurenței. Văd acesta drept

unul dintre elementele cruciale ale strategiei economice a Uniunii Europene pe viitor – Parteneriatul Lisboa pentru Dezvoltare și Locuri de Muncă”, a spus Verheugen. În acest context, suntem foarte norocoși – Europa poate deveni o destinație turistică foarte atractivă.

Viziunea CE privind turismul european este că „nu va fi foarte diferit de produsul industrial european al viitorului: un produs care folosește inovația pentru a răspunde cel mai bine cerințelor consumatorilor, un produs care îndeplinește cele mai înalte standarde de calitate și un produs

care este ecologic pe cât de mult posibil. Un produs care constituie o etichetă pentru valorile noastre europene. (...) Europa va fi întotdeauna mai scumpă decât alte destinații turistice din lume. Este o logică economică pe care noi nu trebuie să încercăm să o concurăm. Ceea ce trebuie noi să facem este să ne concentrăm pentru a oferi valoare în schimbul banilor. Destinațiile noastre trebuie să fie pur și simplu cele mai bune, cele mai atractive, capabile de a oferi un produs care îi va convinge și pe europeni și pe ne-europeni să își petreacă aici vacanțele.

Agroturismul, scos din banalitate cu calul

Centrul de turism ecvestru de la Daneș, județul Mureș, este o îmbinare a turismului rural cu pasiunea deosebită pentru cai și cu inteligența de a construi cu fonduri nerambursabile. Investiția a fost realizată din fonduri SAPARD, în cadrul unui complex construit cu fonduri PHARE. Dragostea pentru cal și „nasul” pentru afaceri au fost cele care l-au „mânat” pe proprietar prin hățurile accesării de fonduri europene.

Innes Radu

Centrul ecvestru de la Daneș, județul Mureș, este situat la aproximativ 10 km de Sighișoara, spre Mediaș, și este funcțional din iunie, anul acesta. A fost înființat în cadrul unui complex de investiții în agroturism, ce cuprinde pensiunea și hanul „Dracul”, din aceeași localitate. „Cu șase-șapte ani în urmă, am accesat încă un fond, PHARE, atunci au început să apară fondurile europene, care m-a ajutat într-o anumită măsură la realizarea altui obiectiv – Hanul Dracul. Având experiență, bineînțeles că am

așteptat și alte programe, iar când a apărut această oportunitate, am accesat aceste fonduri, pe măsura 3.4, care au fost 100.000 de euro de la Comunitatea Europeană și 100.000 de euro fonduri proprii”, povestește Nicolae Lazăr, proprietarul complexului. Pe o suprafață de 5 hectare, el a amenajat locuri de cazare cu servicii moderne, sală de conferințe, dar și un foisor pentru grătar sau mese câmpenești, pe lângă ferma de cai și un club.

20 de cai pentru plimbări

Ferma este amenajată cu 14 boxe pentru cai și 8 locuri pentru ponei, numărul constant de animale care se dorește a fi menținut fiind de 20. Astfel, turiștii au ocazia să participe atât la cursuri de echitație cât și la cursuri teoretice despre îngrijirea cailor, dar și să facă plimbări călare, cu trăsura sau cu sania trasă de cai. Clubul oferă pasionaților de cai un spațiu de întâlnire, informare, dar și de antrenament, atât în aer liber, în cele trei padocuri, cât și în spațiu acoperit (manej circular acoperit). În permanență, la centrul ecvestru este disponibilă o

expoziție pe teme ecvestre. „Încercăm să implementăm dragostea pentru cal, ceea ce s-a pierdut în urmă cu 50 de ani. Încercăm s-o recuperăm, să insuflăm copiilor, tinerilor, adulților, dragostea pentru acest animal. Și, bineînțeles, facem turism ecvestru: plecarea cu caii din baza noastră de la Daneș, drumeții în apropiere, dar și la bisericile fortificate de la Sighișoara, Agnita, unde se mai poate în jur”, spune Nicu Lazăr. Înainte de drumeții însă, care se fac atât călare, cât și cu trăsuri, turiștii trebuie inițiați în tainele călăriei. „Avem aici școală de călărie, unde se fac inițieri, lecții de echitație”, explică proprietarul.

„Banii nu vin «moca»”

Pentru el, mai importantă decât afacerea în sine pare să fie faptul că și-a îndeplinit un vis dintotdeauna. Întrebat dacă centrul ecvestru este căutat de turiști, Lazăr a evitat elegant răspunsul. „Știți cum se spune, baltă să fie, că pește se adună! Până nu încerci și nu începi ceva, nu faci nimic. Poate că încă nu e această cultură la noi, dar în timp se poate dezvolta. Să

Casetă tehnică

Beneficiarul finanțării: SC Fântâna Marcului SRL, comuna Daneș, județul Mureș

Titlul proiectului: Centrul de excelență în agroturism și turism ecvestru european, din comuna Daneș, județul Mureș

Valoarea finanțării nerambursabile: 100.000 de euro

Valoarea totală a proiectului: 200.000 de euro

Perioada de realizare a investiției: 2005-2006

Programul de finanțare: SAPARD, măsura 3.4 – Dezvoltarea și diversificarea activităților economice care să genereze activități multiple și venituri alternative, Submăsura 03 – alte tipuri de activități turistice.

știți că nu e o afacere fantastică, dar, dacă îți place, faci ceva pentru oameni, pentru tine, pentru suflet”, a explicat el. Proiectul pentru accesarea fondurilor SAPARD l-a făcut împreună cu „o cunoștință”, bazându-se pe experiența acumulată în accesarea fondurilor PHARE pentru realizarea Hanului Dracul. „Greutăți sunt întotdeauna, că banii nu vin «moca», trebuie să muncești pentru ei. Dar cel mai greu a fost cu hățogăriile”, ne-a mărturisit proprietarul centrului ecvestru. El a vrut să împărtășească și cel mai important lucru pe care l-a învățat din această experiență, și anume că un proiect are succes dacă e legat de un altul, și tot așa. „Un proiect nu se poate face singur, trebuie făcut pe lângă ceva. Dacă îl faci singur, e mort din fașă. Proiectele trebuie să meargă în lanț”, consideră Nicolae Lazăr.

Turismul ecvestru devine interesant pentru tot mai mulți investitori, astfel încât ofertele se înmulțesc, mai cu seamă în zonele muntoase din Sibiu, Deva, Sighișoara, Bistrița și Neamț.

Cazul Slovaciei: proiecte multe, marketing insuficient

La trei ani după aderarea la UE, Slovacia se poate lăuda cu multe proiecte propuse pentru accesarea banilor europeni aferenți programelor operaționale pe care le are în derulare. Cu toate acestea, o mare parte dintre ele a fost refuzată de autoritățile decidente. Motivul: insuficiente traininguri pentru potențialii beneficiari și lipsa interactivității dintre instituțiile responsabile cu diseminarea informațiilor privind accesarea fondurilor structurale.

Camelia Moga

Slovacia a reușit să absoarbă doar 51% din fondurile structurale aferente intervalului 2004-2006. Principala cauză pentru acest rezultat este insuficienta comunicare dintre ministere, agenții specializate și aplicanți, arată Miroslav Mikolasik, europarlamentar slovac în Comitetul pentru Dezvoltare Regională al Parlamentului European. „Adesea, procedura de aplicare pentru accesarea fondurilor structurale poate fi foarte neclară pentru potențialii beneficiari, din cauza birocrăției stufoase, specifică acestui domeniu. În consecință, aplicanții fac multe greșeli în solicitările pe care le depun spre aprobare, iar ministerele se văd nevoite să le respingă”, explică el.

De asemenea, conform unui raport al Transparency International Slovakia, la nivel național, fondurile Uniunii Europene au crescut nivelul de corupție, fapt ce a determinat ca întregul proces de accesare a lor să fie privit cu suspiciune, atâta timp cât deciziile s-au dovedit a nu fi transparente.

Foto: europa.eu

Pe ansamblu, informarea cetățenilor a fost ineficientă

„Chiar dacă toate informațiile oficiale au fost publicate online, adeseori oamenii n-au știut de existența lor sau n-au putut să le găsească. Pentru că la noi n-au fost suficiente campanii de marketing”, spune Radovan Geist, redactor-șef la EurActiv Slovakia.

Deși Guvernul, instituțiile europene, ONG-urile și federațiile industriale au avut grijă să pună la dispoziția potențialilor beneficiari pliante și broșuri informative, lipsa interactivității dintre instituții a făcut ca informarea să fie ineficientă, explică el. Mai mult, toate seminariile, conferințele și trainin-

gurile pe tema fondurilor structurale au reușit să crească nivelul de informare al grupurilor vizate, dar le-au lipsit, adesea, urmările concrete.

Cu toate acestea, atât consultările online, cât și cele telefonice puse la dispoziția solicitanților s-au dovedit a fi utile, mai ales pentru cei care aveau, în prealabil, informații de bază și au știut să pună întrebări la obiect.

„Este necesar ca cetățenii să fie mult mai informați despre cum trebuie să aplice pentru a câștiga garantat o finanțare din fonduri structurale și, mai mult, este foarte important schimbul de experiență între beneficiarii câștigători și noii aplicanți”, precizează Mikolasik.

Regiunile duc lipsă de experți și echipament tehnic performant

„Instituțiile publice din regiuni au la dispoziție informații de referință pentru îndeplinirea rolului lor în accesarea fondurilor structurale. Însă, din păcate, majoritatea regiunilor nu are suficientă capacitate administrativă. În plus, există o discrepanță între situația actuală și echipamentul tehnic necesar, cauzată de înmulțirea activităților pe agenda autorităților”, spune Miroslav Mikolasik.

La rândul său, Radovan Geist arată că, la nivel regional, Slovacia nu are suficienți experți capabili să scrie proiecte bune și nici să le coordoneze. „Autorităților locale și regio-

nale le lipsesc în continuare informațiile, deoarece nu știu să le găsească, iar mulți nu au fost instruiți în acest sens, deși ministerele responsabile au publicat toate datele pe site-uri”, arată Geist.

Bilanțul cheltuirii fondurilor structurale

La finele lui 2007, la trei ani după aderare, Programul Operațional pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală a avut cel mai mare succes, Slovacia reușind o absorbție de 62,51% din totalul fondurilor alocate acestui program, urmat la mică distanță de Programul Operațional pentru Dezvoltarea Resurselor Umane. De asemenea, în iunie 2007, Ministerul pentru Dezvoltare Regională al Slovaciei anunța că a contractat 87,9% din bugetul total alocat pentru dezvoltare regională, iar 42,4% din fonduri fuseseră deja utilizate.

Potrivit lui Miroslav Mikolasik, în perioada de finanțare 2004 – 2006, Slovacia a avut la dispoziție aproximativ un miliard de euro din Fondurile Structurale și alte 509 milioane de euro din Fondul de Coeziune.

Foto: europa.eu

Cursuri de formare în politici publice europene

Nevoia de informare și pregătire în domeniul politicilor publice europene este, în continuare, acută pentru funcționarii publici, dar și pentru studenții care se pregătesc pentru o carieră în administrația publică, mai ales în noile state membre. Ca soluție la această problemă, trei universități din România, în parteneriat cu alte trei universități din Franța, Italia și Ungaria, elaborează cinci manuale de studii europene, în cadrul unui proiect finanțat de Comisia Europeană.

Proiectul, intitulat EuPA (Education Européenne en Administration Publique – Educație Europeană în Administrație Publică), a demarat anul trecut și este coordonat de Universitatea „Petru Maior” din Târgu-Mureș. Partea română mai este reprezentată în proiect de Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava și Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia. Proiectul este finanțat în cadrul programului Socrates – Erasmus cu 168 de mii de euro, contribuția fiecărei universități participante la proiect fiind de 65 de mii de euro.

Cele cinci manuale axate pe studii europene se află în faza finală de elaborare, iar din primăvara anului viitor vor fi incluse într-un modul de studii postuniversitare, în fiecare din centrele universitare implicate în proiect, conform lui Liviu Marian, rectorul Universității „Petru Maior”. Manualele sunt concepute în echipă de

Foto: europa.eu

către profesorii țărilor participante la proiect – România, Italia, Franța și Ungaria, – iar disciplinele de învățământ au fost concepute pe nevoile de formare identificate în urma unui studiu realizat pe un eșantion de 500 de funcționari publici din județele Mureș, Alba și Suceava.

Doar 17% din funcționarii publici români știu să aplice normele europene la nivel local

Studiul realizat în cadrul proiectului EuPA a urmărit să obțină informații despre gradul de informare al funcționarilor publici, precum și

despre principalele nevoi ale acestora pentru completarea cunoștințelor privind administrația publică europeană, se arată în publicația franceză de studii europene „L' Europe Unie”, realizată în colaborare cu Universitatea „Petru Maior” din Târgu Mureș. Iar rezultatele au relevat un nivel general foarte scăzut al cunoștințelor funcționarilor publici din județele amintite, cu privire atât la instituțiile europene, cât și, în egală măsură, la politicile publice europene. Astfel, mai puțin de 45 la sută dintre cei chestionați sunt în temă cu structura și atribuțiile Comisiei Europene, Consiliului European sau Parlamentului European. Mai mult, nici nivelul

de pregătire pentru o posibilă colaborare cu instituțiile europene nu se prezintă mai bine. Doar 12 la sută dintre funcționarii publici intervievați se consideră bine și foarte bine pregătiți pentru acest gen de activități, în timp ce peste jumătate dintre ei spun că mai au nevoie de pregătire.

În ceea ce privește politicile publice europene și, mai precis, aplicarea normelor europene la nivel național, situația se prezintă aproape similar. Un sfert dintre subiecți s-au declarat cunoscători ai practicilor publice europene din spațiul comunitar, cele mai puțin cunoscute domenii identificate fiind politicile publice privind circulația mărfurilor, a capitalurilor și serviciilor, precum și cele adresate concurenței și comerțului. Când privește aplicarea politicilor publice europene în România, doar 17% dintre subiecți se cred bine pregătiți, restul semnalând o mare nevoie de informare în acest domeniu.

Teme de studiu

Modulul european EuPA se adresează studenților care vor să-și continue studiile cu un master profesional sau funcționarilor publici cu studii superioare și care muncesc, deja, în instituțiile locale și regionale. Modulul conține cinci discipline: Institutii europene, Politici publice europene, Drept administrativ european, Comunicare europeană și Educarea la standarde europene a funcționarului public.

Camelia Moga

Foto: europa.eu

Infuzie de fonduri pentru revigorarea podgoriilor europene

Comisia Europeană a aprobat un buget estimativ de 510 milioane euro, destinat statelor membre producătoare de vin, pentru restructurarea și reconversia podgoriilor, în anul de comercializare 2007-2008, din care României îi revin 25 milioane de euro.

Laurențiu Gheorghe

Suprafața de viță-de-vie pentru care se alocă României ajutorul european este de 3.008 hectare. Producătorii români consideră că menținerea unui asemenea ritm pentru reconversia podgoriilor este mai mult decât satisfăcător. Obiectivul acestui sistem este adaptarea producției la cererea pieței prin reconversia soiurilor, replantare și îmbunătățirea tehnicilor de gestionare a culturilor. Sistemul nu prevede înlocuirea normală a podgoriilor ajunse la finalul ciclului lor natural de viață.

România a cerut CE suplimentarea până la 40 milioane de euro a bugetului pentru viticultură. „Cererile centralizate până în prezent totalizează aproximativ 38 milioane de euro, din care cele eligibile probabil că vor fi de circa 35 milioane de euro”, ne-a declarat Ovidiu

Sumele estimative privind suprafața și alocarea financiară pe stat membru pentru anul de comercializare 2007-2008

Stat membru	Suprafață (ha)	Alocare financiară (euro)
Bulgaria	2.403	18.044.087
Republica Cehă	647	10.897.834
Germania	1.545	13.295.911
Grecia	886	8.715.834
Spania	20.233	162.136.325
Franța	14.384	110.676.302
Italia	12.279	101.107.716
Cipru	156	2.219.214
Luxemburg	7	56.800
Ungaria	1.472	11.779.162
Malta	9	103.987
Austria	1.170	6.678.313
Portugalia	4.004	34.729.863
România	3.008	25.068.762
Slovenia	139	2.699.939
Slovacia	473	1.789.952
TOTAL	62.816	510.000.000

Gheorghe, directorul Patronatului Național al Viei și Vinului. Suplimentarea cu aproximativ zece milioane de euro a finanțării provenite de la Uniunea Europeană va fi asigurată de la bugetul de stat, astfel că nu vor exista cereri nesatisfăcute ale producătorilor, ține să asigure directorul PNVV. Bani sunt alocați numai pentru suprafețele cultivate cu vițe nobile sau hibrizi interspecifici. Înlocuirea completă a plantațiilor de hibrizi direct producători are ca termen-limită anul 2013, iar programul este finanțat exclusiv de la bugetul de stat, fără contribuție europeană.

Problema României constă în suprafața extrem de redusă exploatată comercial, de numai 30.000 ha, din totalul de 180.000 ha. „În acest an, sprijinul acordat de stat pentru efectuarea tratamentelor fitosanitare a fost de 500 lei/ha, pentru care s-au primit cereri ce însumează doar 29.000 ha, cu toate că în bugetul agriculturii au fost alocați bani pentru 50.000 ha. Pentru anul viitor, am cerut ministerului majorarea ajutorului la 1.000 lei/ha, pentru a-i încuraja pe fermieri să nu abandoneze producția de vin”, ne-a declarat Ovidiu Gheorghe.

Și la nivel european, consumul de vin este în declin, iar importul în creștere. Prin urmare, UE se confruntă cu stocuri mari de vin. Reforma sectorului viticol propune eliminarea măsurilor de intervenție pe piață și introducerea unui Program Național de Ajutor, care reprezintă un meniu de măsuri pentru fiecare stat membru.

Pentru realizarea acestor obiective, CE propune alocarea de fonduri fiecărui stat membru, pentru a permite finanțarea măsurilor corespunzătoare cerințelor locale. Totuși, utilizarea fondurilor va fi limitată la o serie de măsuri constructive, precum restructurarea plantațiilor de viță-de-vie, promovarea pe terțe piețe sau gestionarea situațiilor de criză.

Comentând pe marginea deciziei, Mariann Fischer Boel, comisarul pentru agricultură și dezvoltare rurală, a afirmat: „Îmbunătățirea calității vinului pe care îl producem reprezintă o prioritate, dacă dorim să facem față provocării venite din partea noilor producători mondiali de vin. Prezentul program de restructurare a jucat un rol important din 1999. Dar este evident că trebuie să se întreprindă mai mult. De aceea, este necesară o profundă reformă a organizării comune a pieței în sectorul viti-vinicol. Sper să putem ajunge la un acord cu privire la această reformă în cadrul reuniunii miniștrilor agriculturii ai UE din decembrie.”

În temeiul Regulamentului Consiliului din 1999 privind organizarea comună a pieței viti-vinicole, statele membre pot obține plăți anuale pentru restructurarea și reconversia unui anumit număr de hectare de podgorii. Comisia acordă subvenții în funcție de proporția pe care o deține fiecare stat membru din suprafața totală de podgorii a UE și de o serie de criterii obiective, referitoare la anumite situații și nevoi. Din 1999 statelor membre producătoare de vin li s-au alocat în total 3 miliarde euro.

Fermă vegetală, modernizată cu ajutorul SAPARD

Fermierii interesați să își dezvolte sau să își modernizeze exploatațile agricole, cu ajutorul fondurilor aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală, pot beneficia de experiența celor care au accesat astfel de fonduri în ultimii ani, prin programul SAPARD. Un exemplu în acest sens îl oferă firma Agrícola Prod din județul Neamț, care a primit, prin programul SAPARD, fonduri pentru achiziția de utilaje și echipamente agricole în vederea modernizării unei ferme vegetale.

Dragoș Comache

Potrivit lui Radu Balău, administratorul societății din Neamț, ideea de a accesa fonduri Sapard i-a venit când a constatat că trebuie să găsească o soluție pentru a putea merge mai departe. „Am identificat nevoia de a dezvolta societatea, pentru că aceasta nu ar fi avut viitor fără dotări la standardele Uniunii Europene”, a spus Radu Balău.

Valoarea eligibilă a proiectului s-a ridicat la 494.900 de euro, jumătate din această sumă reprezentând bani europeni, jumătate fiind obținută printr-un împrumut bancar. Bani au fost folosiți pentru achiziționarea de utilaje în vederea modernizării unei ferme vegetale și pentru exploatarea eficientă a suprafeței agricole deținute de această fermă.

Radu Balău a declarat că firma a angajat un consultant care s-a ocupat de întocmirea proiectului. De altfel,

prin accesarea de noi fonduri”, a spus Balău.

El îi sfătuiește pe cei care vor să acceseze fonduri europene să își caute un consultant bun și să știe ce vor de la propriile lor proiecte.

„Cei care vor să acceseze fonduri europene trebuie să știe că nu e greu. Pare greu, documentația este stufoasă, dar, dacă ai un consultant bun, care să ducă proiectul până la capăt, merită efortul. Documentația este stufoasă, însă trebuie acceptată așa cum e. Când primești bani de la cineva, trebuie să joci după regulile lui”, a punctat Radu Balău.

De asemenea, potențialii beneficiari ai fondurilor europene trebuie să aibă un plan de afaceri fezabil și să fie atenți la respectarea tuturor punctelor din criteriile de eligibilitate, sfătuiește el.

Sprijin pentru competitivitate și adaptare la standardele UE

Prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Axa 1 – Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier, Măsura 121 – Modernizarea exploataților agricole, fermierii pot primi sprijin pentru investițiile orientate spre dotarea cu utilaje și echipamente performante, precum și pentru investițiile privind adaptarea construcțiilor agricole pentru respectarea standardelor comunitare și creșterea competitivității exploataților agricole.

Potrivit PNDR, au prioritate investițiile în ferme ecologice, în sectorul vegetal pentru producția de legume,

Foto: ROMPRES

administratorul societății consideră că acest factor este determinant pentru toți cei care vor să acceseze fonduri structurale în viitor.

Leții din greșelile de până acum

Însă, nu toate lucrurile au decurs perfect. Reprezentanții Agricola Prod au întâmpinat probleme din cauza unor greșeli legate de forma proiectului, astfel că decontarea unor sume de bani a întârziat câteva luni. Printre aceste greșeli se numără transcrierea incorectă a seriilor utilajelor și câteva date inexacte, care s-au strecurat în acte.

Radu Balău intenționează să acceseze fonduri structurale pentru dezvoltarea societății și prin Programul Național de Dezvoltare Rurală. „Având în vedere ca oamenii din zonă nu mai pot face agricultură de subzistență și vor să ne dea în arendă pământul lor, intenționăm să continuăm dezvoltarea societății,

fructe, cartofi, struguri de vin și orez, precum și în sectorul de creștere a animalelor.

În cadrul acestei măsuri, va fi acordat, printre altele, sprijin financiar pentru construirea și modernizarea clădirilor utilizate pentru producția agricolă, construirea și modernizarea serelor, achiziționarea de tractoare, combine de recoltat, mașini, utilaje, echipamente și software specializate, înființarea plantațiilor viticole și a pepinierelor de viță-de-vie și pomi fructiferi.

Pentru Măsura 121, cheltuiala publică se ridică la 674 milioane de euro, din care 80% reprezintă contribuția comunitară, iar restul de 20% este contribuția națională.

Plafonul maxim al sprijinului public nerambursabil este de un milion de euro pe proiect, acesta urmând să ajungă până la 1,5 milioane de euro, dacă proiectul include și investiții pentru obținerea de energie regenerabilă.

Foto: europa.eu

DICȚIONAR FSC

Termeni din grilele de evaluare

Proiectele realizate de către solicitanții de finanțare din Fonduri Structurale și de Coeziune sunt evaluate de către autorități după anumite reguli. Dacă ne uităm în grilele de evaluare disponibile în cadrul ghidurilor de finanțare publicate spre consultare publică, vom descoperi o serie de termeni-cheie utilizați în evaluare. În cele ce urmează, vom explica o parte dintre ei.

Relevanța proiectului – se referă la capacitatea proiectului de a contribui la satisfacerea unor nevoi generale (conținute în strategii și programe europene, naționale, regionale, județene sau chiar locale), respectiv a unor nevoi specifice (ale persoanelor fizice și/sau juridice care beneficiază de pe urma proiectului).

Fezabilitatea proiectului – se referă la posibilitatea proiectului de a se realiza astfel cum a fost conceput de către solicitantul de finanțare. Cu alte cuvinte, se verifică dacă proiectul este sau nu realist și în ce măsură.

Maturitatea proiectului – se referă la stadiul în care se găsește proiectul: dacă au fost realizate documentele inițiale necesare, cum ar fi studiul de fezabilitate, proiectul tehnic; dacă au fost obținute avizele și autorizațiile necesare; dacă au fost începute achizițiile publice etc.

Sustenabilitatea proiectului – se referă la cum va fi continuat proiectul după ce se termină finanțarea din Fonduri Structurale și de Coeziune. Astfel, solicitantul de finanțare trebuie să demonstreze că dispune de resursele tehnice, financiare și umane operării investiției încă cel puțin 5 ani de la finalizarea proiectului.

Curtea Europeană a Auditorilor trage de urechi statele membre

Auditorii europeni au ajuns la concluzia că sistemele de control al fondurilor structurale sunt parțial „ineficiente”. Auditul realizat pe situația din 2006 arată că cel puțin 12 procente din suma totală rambursată beneficiarilor care au primit fonduri structurale au reprezentat o decizie greșită. În plus, un număr important de proiecte din domeniul politicilor structurale a fost afectat de erori de conformitate.

Anda Georgescu

În peste 70% din proiectele incluse în eșanșionul de audit al Comisiei de specialitate au fost descoperite erori, arată Raportul anual, recent publicat, al Curții Europene a Auditorilor. Rambursările incorecte ale costurilor se produc destul de frecvent în toate fondurile europene, cele mai expuse fiind Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul Social European (FSE). Eligibilitatea cheltuielilor a fost categoria atinsă cel mai frecvent de erori, când vine vorba de rambursarea sumelor pentru proiecte finanțate prin FEDR. Aplicarea unor rate incorecte ale subvenției, includerea unor costuri nerambursabile, cum ar fi TVA deductibilă și lipsa cererilor de ofertă, au fost cele mai frecvente erori.

În categoria realizării efective a proiectelor, cele finanțate prin FSE, comparativ cu alte fonduri structurale și cu Fondul de Coeziune, au prezentat un procentaj mai ridicat de erori. Ele au reflectat, în general, o lipsă a elementelor justificative pentru calculul cheltuielilor generale sau pentru repartizarea cheltuielilor de personal care, de cele mai multe ori, reprezintă costurile principale dintr-o declarație de cheltuieli. În anumite cazuri, pentru cheltuielile de personal sau cheltuielile generale, promotorii proiectelor au utilizat o sumă forfetară incorect aplicată.

Bani rambursați pe criterii greșite

A existat și o serie de cazuri finanțate prin FSE, în care erorile de declarare a cheltuielilor generale sau a cheltuielilor de personal erau rezultatul unui calcul incorect. Și problemele legate de cheltuirea banilor europeni nu se opresc aici. Autoritățile care trebuie să controleze plățile nu și-au făcut

pe deplin treaba în 2006, înregistrându-se mari deficiențe în verificările la fața locului a realității cheltuielilor, arată raportul Curții Europene a Auditorilor. În acest document este prezentat un exemplu concret în care au fost descoperite mai multe deficiențe. În cazul prezentat, autoritatea de gestionare părea să funcționeze în mod adecvat. „Cu toate acestea, organismul de audit a identificat anumite erori grave în proiecte, care fuseseră verificate de un organism intermediar, în numele autorității de gestionare. Organismul de audit a informat autoritatea de gestionare și autoritatea de plată cu privire la aceste erori, care prezentau o asemenea gravitate, încât s-a recomandat încetarea tuturor plăților ulterioare. Inițial, plățile au fost oprite. Cu toate acestea, după trecerea a cinci săptămâni, autoritatea de gestionare a reluat plățile, iar autoritatea de plată a continuat, timp de aproape doi ani, să certifice Comisiei cereri de plată care prezentau un număr considerabil de neregularități. Prin urmare, funcționarea autorității de gestionare și a autorității de plată s-a dovedit a fi nesatisfăcătoare, și sistemul de control nu a reușit, așadar să prevină erorile de rambursare”, se arată în raportul Curții.

Recomandări în raportul ECA:

Statele membre ar trebui să coopereze cu beneficiarii proiectelor încă de la demararea lor. Comisia Europeană ar trebui să aibă la dispoziție, periodic, o evaluare actualizată privind eficiența tuturor autorităților de gestionare, pentru a-i permite să își concentreze eforturile de audit asupra autorităților de gestionare cu cel mai ridicat risc. Totodată, autoritățile ar trebui să își consolideze mecanismele de feedback ale sistemului de control pentru fondurile structurale. De exemplu, în cazul în care organismul de audit identifică existența unei erori într-o declarație de cheltuieli, simpla raportare a acestei informații nu ar trebui să fie suficientă, ci ar trebui ca autoritatea de gestionare să ia măsuri în vederea remedierii problemei și a examinării modului de a preveni repetarea ei în viitor. Aceasta implică o cooperare a tuturor organismelor de control pentru a lua măsuri în cazul identificării unor probleme sau aspecte necorespunzătoare. În plus, atunci când Comisia efectuează un audit, ar trebui să verifice raportarea deficiențelor și a erorilor și să identifice dacă măsurile luate au fost suficiente pentru remedierea consecințelor imediate și viitoare ale aspectelor în cauză.

Detalii despre Departamentul de Luptă Antifraudă

Departamentul de Luptă Antifraudă a fost înființat în anul 2005, cu scopul de a efectua controlul utilizării fondurilor comunitare în vederea protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene.

Atribuțiile DLAF vizează exclusiv controlul obținerii, derulării sau utilizării fondurilor comunitare, acesta fiind punctul național de contact pentru Oficiul de Luptă Antifraudă al Uniunii Europene. DLAF este coordonat de un secretar de stat care are în subordine trei direcții și anume:

- Direcția A – Legislație, politici, training
- Direcția B – Control
- Direcția C – Culegere și analiză date.

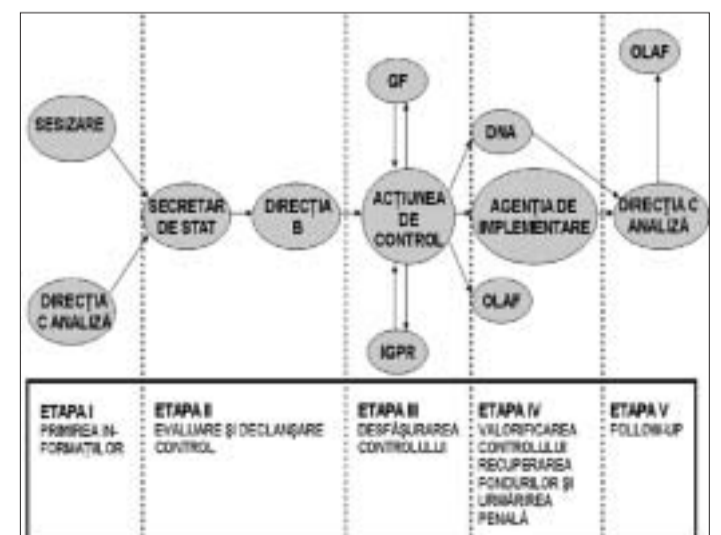
Principalele atribuții ale Direcției A sunt inițierea și avizarea proiectelor de acte normative, precum și elaborarea de strategii și planuri de acțiune în domeniul luptei antifraudă.

Principalele atribuții ale Direcției B sunt efectuarea controalelor la fața locului, pe baza sesizărilor Oficiului European de Luptă Antifraudă, ale Autorității de Audit, din alte surse sau din

oficiu, cu privire la nereguli și/sau posibile fraude care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene. Pe parcursul acestor controale, membrii echipei de control au acces necondiționat în sedii, pe terenuri, în mijloacele de transport ale beneficiarului sau în alte spații folosite în scopuri economice. Instituția controlată are obligația să pună la dispoziția echipei DLAF toate documentele și informațiile necesare realizării controlului. În cazul existenței unor suspiciuni de natură infracțională în gestionarea fondurilor comunitare, notele de control sunt înaintate Departamentului Național Anticorupție. Pe parcursul misiunilor de control, DLAF poate cere sprijinul altor instituții, cum sunt: Garda Financiară (GF), Inspectoratul General al Poliției Române (IGPR) și altele.

Principalele atribuții ale Direcției C sunt culegerea datelor și informațiilor necesare declanșării și desfășurării investigațiilor și transmiterea Rapoartelor de nereguli către OLAF. De asemenea, în cadrul acestei direcții se monitorizează modul de îndreptare a neregulilor administrative identificate de DLAF, precum și soluțiile pronunțate în dosarele penale având ca obiect infracțiunile sesizate (follow-up).

Schematic, etapele unui control efectuat de DLAF se prezintă în felul următor:

Sursa: Raportul anual al DLAF pe 2005

Numeroși cititori ne-au contactat spre a lămurii mai multe aspecte privind proiectele din domeniul turismului. Ce programe sunt potrivite pentru un proiect privind construirea unei structuri de primire turistică într-o zonă rurală, dar în extravilan? O societate este obligată să aibă activitate în domeniul turismului pentru a obține fonduri pentru construirea unui hotel? Persoanele fizice pot obține finanțare pentru o pensiune? Acestea sunt doar câteva dintre întrebările primite de la cititori.

Un cititor ne-a contactat pentru a ne întreba: „O firmă care nu are codul de activitate/CAEN în domeniul turismului, dar ar dori să construiască un motel/o pensiune și dispune (comodat, închiriere) de o suprafață mare de teren, lângă șosea (1.000 mp - zonă

Fonduri pentru o pensiune sau pentru un hotel în mediul rural?

rurală, extravilan), ce pași trebuie să urmeze? Am înțeles că, în cadrul POR, domeniul turism, se cere ca investiția să se realizeze în mediul urban și nu se referă la crearea spațiilor de cazare, de fapt se referă numai la extindere, modernizare. Totuși, pe ce program am fi eligibili?” **Răspunsul** este următorul: având în vedere că firma de care discutăm deține terenul în spațiul rural, acest proiect ar putea fi finanțat din Programul Național pentru Dezvoltare Rurală, gestionat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Conform acestui program, se pot finanța construcția, modernizarea, extinderea și dotarea structurilor de primire turistice (structuri agroturistice și alte tipuri de structuri de primire turistice realizate de o microîntreprindere). Condițiile generale pentru beneficiar sunt: acesta trebuie să fie își desfășoare activitatea în spațiul rural și trebuie să facă dovada calificării pentru activitatea propusă sau să o obțină până la finalizarea proiectului. Suma maximă pe care o poate primi este de 200.000 euro, reprezentând maximum 70% din valoarea cheltuielilor eligibile, iar clădirile construite trebuie să păstreze arhitectura specifică locală și să se încadreze în prevederile PUG.

Un alt cititor ne scrie: „Am deschis o firmă la data de 05.11.2007, deci încă nu are activitate. Proiectul pe care vrem să-l demarăm este de aproximativ un milion de euro, incluzând finanțarea – anume, construirea unui hotel în zona Bucovinei, în apropierea mănăstirii Voroneț, unde avem și terenul pe

care vom construi. Cât timp trebuie să aibă societatea activitate pentru a putea depune cererea de finanțare? În ce domeniu trebuie să fie activitatea societății, sau trebuie să aibă activitatea numai în domeniul turismului? Cât la sută din proiect poate fi finanțare europeană și cât la sută este cofinanțare?”

Prin Program Operațional Regional nu se poate finanța construcția de la zero a unui hotel, ci numai modernizarea și extinderea structurilor existente. Există condiții privind perioada de activitate a firmei pentru a putea aplica (cel puțin un an de activitate) și firma trebuie să își desfășoare activitatea în unul dintre următoarele domenii CAEN:

■ Secțiunea H – Hoteluri și restaurante și Secțiunea O – Alte activități de servicii colective, sociale și personale: 9233, 9234, 9253, 926, 9272, 9304, în conformitate cu Ordinul INS Nr. 601/2002 privind actualizarea Clasificării Activităților din Economia Națională (în vigoare până la 31 decembrie 2007);

■ Secțiunea I – Hoteluri și restaurante, cu excepția grupei 562 „Activități de alimentație (catering) pentru evenimente și alte servicii de alimentație” și Secțiunea R – Activități de spectacole, culturale și recreative: 9104, 931, 932, în conformitate cu Ordinul INS Nr. 337/2007 privind actualizarea Clasificării Activităților din Economia Națională (întră în vigoare de la 1 ianuarie 2008).

Dacă terenul este amplasat în mediul rural, conform Programului Național pentru Dezvoltare Rurală gestionat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, se pot finanța următoarele tipuri de activități: construcția, modernizarea, extinderea și dotarea structurilor de primire turistice (structuri agroturistice și alte tipuri de structuri de primire turistice, realizate de o microîntreprindere). Condițiile generale pentru beneficiar sunt: acesta trebuie să își desfășoare activitatea în spațiul rural. Suma maximă pe care o poate primi un beneficiar este de 200.000 euro, reprezentând maximum 70% din valoarea cheltuielilor eligibile.

Alt cititor întreabă: „Vă rog să-mi comunicați dacă persoanele fizice pot accesa programe de finanțare UE pentru cumpărarea sau construcția de pensiuni în diferite locații. Care sunt aceste programe?”

Răspunsul este: persoanele fizice nu pot accesa fonduri POR (adresate autorităților publice locale, firmelor) sau PNDR (unde eligibile sunt microîntreprinderile, consiliile locale, asociațiile de dezvoltare intercomunitară, ONG-urile).

ANALIZĂ DE OPINIE

András Inotai:

„Trebuie să căutăm proiecte cu capacitate de multiplicare“

(urmare din pagina 1)

„După ce am devenit membri ai Uniunii, am început să ne complacem în această situație, dar adevărata provocare este de a deveni membri de succes ai Uniunii Europene.

În principiu, Fondurile Structurale sunt un element foarte important pentru direcționarea procesului de modernizare care a început deja în Europa de Est. Dar, desigur, ele sunt doar o parte, complementară pentru alte instrumente. De exemplu, există un volum mare de fonduri structurale disponibile noilor membre. Dar e nevoie de timp. Odată ce investești într-un proiect, beneficiile acestuia pentru economie se vor vedea în trei-patru ani, iar pentru marele public, pentru societate, poate chiar în zece ani.

În al doilea rând, este foarte important, desigur, să faci investiții eficiente. Și selectarea proiectelor este o problemă-cheie. Care proiect să fie finanțat prin fondurile structurale și care nu? Există o discuție în acest sens: unii spun că regiunilor celor mai puțin dezvoltate ar trebui să li se dea cei mai mulți bani pentru a atinge media națională. Alții cred că zonele cele mai puțin dezvoltate au o capacitate de absorbție foarte scăzută și, chiar dacă vor fi investiți foarte mulți bani în aceste zone, eficiența lor în utilizarea fondurilor va fi foarte scăzută. De aceea, spun susținătorii acestui punct de vedere, este mai bine ca banii să fie direcționați către zonele cele mai promițătoare, cele mai dinamice. Următoarea problemă va fi că aceste zone dinamice se vor dezvolta, dar se vor dezvolta într-un deșert. Pentru că nu vor avea punctele de contact necesare cu alte părți ale economiei.

Așadar, cred că lucrul de care avem nevoie în politica Fondurilor Structurale și de Coeziune este să combinăm două strategii: să alocăm bani mulți celor mai dinamice sectoare sau regiuni, în același timp crescând capacitatea de absorbție a regiunilor mai puțin dezvoltate.

Astfel, capacitatea de absorbție crescând, investițiile făcute în zonele mai dinamice pot găsi deja puncte de contact și interfețe, așa încât să apară o dezvoltare care se va susține singură.

Personal, dacă aș fi membru al unui comitet de evaluare a proiectelor, aș pune o întrebare-cheie: puteți dovedi că proiectul dumneavoastră poate crea efecte de multiplicare după ce se va termina, în același timp fiind sustenabil? Iar dacă acest lucru nu este posibil, aș fi foarte precaut în a oferi bani unor astfel de proiecte.“

Despre servicii sociale sau crescătorie de păsări

Cititorii euROpeanului care au contactat redacția publicației și au dorit să afle detalii despre cum își pot finanța ideile de proiecte primesc, în această ediție, câteva răspunsuri de la experții Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor.

Unul dintre cititori a dorit să afle cui trebuie să se adreseze și ce documente trebuie depuse pentru a putea obține fonduri pentru deschiderea unui azil de bătrâni. Experții colaboratori ai publicației au precizat că întrebarea nu oferă suficiente detalii pentru a putea da un răspuns la obiect. În primul rând, solicitantul trebuie să fie acreditat de către Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse (MMFES) ca furnizor de servicii sociale și să aibă activitate în domeniu cel puțin un an, la data depunerii cererii de finanțare. De asemenea, în imobilul reabilitat,

solicitantul nu trebuie să desfășoare activități economice, în scopul obținerii de profit. Nu este foarte clar ce înseamnă „deschidere“. Dacă e vorba de achiziționarea unei construcții sau construirea unei clădiri noi, care să aibă destinație de azil, această activitate nu este eli-

gibilă. Dacă solicitantul are în proprietate o clădire care, conform standardelor stabilite de MMFES, poate fi transformată în azil, aceasta poate fi reabilitată în acest scop, utilizând surse financiare din POR. Pentru mai multe detalii, consultați www.inforegio.ro.

Un alt cititor a întrebat ce fonduri poate atrage pentru deschiderea unei crescătorii de fazani și iepuri în județul Sălaj, unde este deja proprietarul unei parcele de pământ? Experții MDLPL răspund: în funcție de statutul juridic al solicitantului, acesta poate beneficia de un anumit tip de finanțare europeană nerambursabilă, prin intermediul Programului Național pentru Dezvoltare Rurală (PNDR). Pentru mai multe detalii, contactați Autoritatea de Management pentru PNDR din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

În urma întrebărilor primite, experții MDLPL atrag atenția asupra unui aspect extrem de important. Solicitanții trebuie să stabilească foarte clar dacă doresc să desfășoare proiectul în mediul urban sau în cel rural, întrucât problemele pe care își propun să le rezolve prin proiect și, implicit, activitățile care trebuie derulate diferă mult, în funcție de amplasament.

AGENDĂ

Foto: europa.eu

■ **9-30 noiembrie 2007, Bacău** – Expoziția „Tratatul de la Roma – etapă în procesul integrării europene”, expoziție de afișe câștigătoare ale concursului destinat elevilor școlilor și liceelor de artă din Polonia. www.culturapoloneza.ro

■ **26 - 29 noiembrie 2007, București** – Curs: „Condiții de participare ca ofertant, candidat sau concurent la achizițiile publice ale autorităților contractante din România, după noua legislație UE”, la Camera de Comerț și Industrie a României. Scopul cursului: înțelegerea condițiilor de bază pe care trebuie să le îndeplinească un ofertant sau candidat la achizițiile publice ale autorităților contractante din România. Lector: dl Pavel Mărculeț. Sediul CCIR, bd. Octavian Goga nr. 2 (Pasajul Mărășești), sala Transilvania a Centrului Internațional de Conferințe al CCIR. Informații suplimentare: aurora.davidel@ccir.ro, www.ccir.ro

■ **28 noiembrie, Bruxelles** – Modernizarea tratamentului TVA în cazul asigurărilor și serviciilor financiare. Comisia va propune o Directivă a Consiliului.

■ **29 Noiembrie 2007, Timișoara** – Fondurile Europene Postaderare – Sesiunea 14, www.profinn.ro

■ **29 Noiembrie 2007, București** – Topul Excelenței în Afaceri, ediția 2007, Sala Titulescu, Centrul de Conferințe – ROMEX-PO, organizat de Camera de Comerț și Industrie a României. Destinat stimulării competitivității în rândul comunității de afaceri, evenimentul găzduiește premiarea firmelor care au obținut performanțe de excelență în activitatea desfășurată pe parcursul anului trecut.

■ **03 - 05 decembrie 2007, Târgu-Mureș** – Curs: Fonduri Structurale și de Coeziune 2007-2013: Metodologia de pregătire a dosarului pentru finanțare. Termen-limită de înscriere: 27 noiembrie 2007. www.constrain.ro

■ **07-09 decembrie 2007, Târgoviște** – Curs: Fonduri Structurale și de Coeziune 2007-2013: Metodologia de pregătire a dosarului pentru finanțare. Termen-limită de înscriere: 30 noiembrie 2007. În parteneriat cu lanlux Consulting. www.constrain.ro
(Cursul organizat la Târgu-Mureș și Târgoviște este structurat pe cei opt pași utilizați de firmele de consultanță din UE în pregătirea proiectelor finanțate din Fonduri Structurale și de Coeziune: Identificarea proiectelor concrete ale organizației, Identificarea Programului Operațional sub care poate fi obținută finanțarea, Verificarea eligibilității beneficiarului și a proiectului, Asigurarea resurselor umane, Asigurarea resurselor financiare (cofinanțare plus „rulaj”), Pregătirea documentației conexe, Completarea „Cererii de finanțare”, Realizarea unei autoevaluări a dosarului sau evaluarea de către un expert/consultant.)

FOTOGRAFIA EDIȚIEI - CONCURS -

Foto: Delia Barbu, Timiș

În locul fotografiei de mai sus se poate afla una trimisă de tine. Surprinde o imagine sugestivă pe teme europene. Fotografii origi-

nale, revelante pentru tematica propusă, vor fi publicate în paginile ziarului **euROpeanul**, în urma evaluării echipei editoriale. Dintre

fotografiile publicate, una va fi premiata. Așteptam cât mai multe propuneri pe e-mailul redacției: europaeanul@chelgate.ro.

Mituri vs. informații corecte despre fonduri

Continuăm să opunem zvonurilor prinse „din zbor” informații solide, menite să demitizeze chestiunea accesării și administrării fondurilor de la Uniunea Europeană.

Mit: Fondurile comunitare sunt același lucru cu fondurile structurale.

Realitate: Nici în momentul în care fondurile de preaderare vor ieși complet din ecuația finanțării europene pentru România nu vom putea pune semnul egalității între ansamblul fondurilor comunitare și cele structurale. Dacă fondurile comunitare sunt definite ca sume provenite din asistența financiară nerambursabilă acordată de Comunitatea Europeană, fondurile structurale sunt cele prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale. Uniunea Europeană finanțează multe alte activități prin schemele sale de granturi, fără nicio legătură cu fondurile structurale. Poate exemplele cele mai la îndemână sunt agricul-

tura și cercetarea și dezvoltarea.

Mit: Frauda cu fonduri UE nu poate avea alte consecințe, în cazul în care e descoperită, decât obligativitatea returnării banilor.

Realitate: Orice acțiune sau omisiune intenționată în legătură cu obținerea, utilizarea sau gestionarea fondurilor comunitare provenind din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor, precum și/sau din bugetele de cofinanțare aferente, este incriminată prin Codul penal, Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare, sau prin alte legi speciale, ca fiind fraudă. Funcția de control financiar este asigurată de Unitatea Internă de Control Financiar Preventiv, din cadrul Autorității de Management. Reglementarea Comisiei nr. 1.828/2006 stabilește reguli pentru implementarea Reglementărilor

Foto: europa.eu

Consiliului nr. 1.083/2006, nr. 1.080/2006 și nr. 2.988/95 în privința protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene, iar OG nr. 79/2003 stabilește metodele de control și recuperare a sumelor din asistența financiară nerambursabilă a UE. Neregulile care implică sume sub 10.000 de euro nu trebuie raportate neapărat Comisiei Europene, potrivit reglementării 1828/2006, decât dacă o cere Comisia. Dar toate neregulile intenționate și cele care implică sume de peste 10.000 de euro vor fi raportate. Rapoartele vor fi verificate de Autoritatea de Certificare și Plată, și apoi trimise DLAF, care le înainteaază trimestrial la OLAF.

Adrian Lungu

Publicație bilunară editată de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor

ISSN: 1842-6093

Adresa:
euROpeanul
str. Dr. Romniceanu nr. 7, sector 5, București
europaeanul@chelgate.ro

Un proiect:

Redactor-șef: Ioana Morovan
Secretari generali de redacție:
Costin Ionescu, Adrian Lungu

Redactori: Dragoș Comache, Anda Georgescu, Camelia Moga, Adrian Vasilache, Vlad Teiibașu, Ana-Maria Barbu, Adina Popescu, Liliana Niță, Ciprian Nicolae

Editori-colaboratori:
Cristian Pantazi, Dan Tăpălagă

Correspondenți locali: Eugen Măruță (Târgu-Jiu), Oana Burghelă (Iași), Gabriela Popa (Brăila), Innes Radu, Attila Biro (Cluj)

Editor foto: Dan Popescu
Fotoreporter: Dan Popescu, Petrică Pavel

Management proiect:
Manuela Preoteasa, Alexandru Lăzescu

Coordonator proiect MDLPL: Iulia Munteanu
Colaboratori din partea MDLPL:
Raluca Stroie, Roxana Savin, Ionuț Sandu

Coordonator proiect: Mirela Meită
Secretariat proiect: Diana Moroiianu

DTP: Dan-Petru Petrici
Corector: Carmen Lungu

Tipar: Marinex Print
Partener de conținut:

(www.hotnews.ro)

Notă: opiniile exprimate în „euROpeanul” aparțin echipei redacționale și nu exprimă, în mod necesar, poziția oficială a Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor.

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor mulțumește pentru sprijinul acordat în distribuirea ziarului **euROpeanul** următorilor parteneri: CFR Căători, METROREX, Aeroportul Internațional „Henri Coandă”, TAROM, camerele județene de comerț, consiliile județene, prefecturile, ADR-uri, centrele „EUROPA”

TEST

Cât de multe știi despre fondurile structurale și de coeziune

1. Structura din cadrul unei autorități publice centrale, responsabilă pentru gestionarea unui program operațional este:

- autoritatea de management.
- organismul intermediar.
- autoritatea de certificare și plată.

2. În cazul în care sumele din instrumente structurale și din cofinanțare trec de la Autoritatea de certificare prin intermediul unității de plată către beneficiar, e vorba de o:

- plată directă.
- plată indirectă.
- plată intermediară.

3. Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice este subordonată, conform Legii nr. 111/2006:

- Președinției.
- Parlamentului.
- Guverului.

Răspunsuri pentru întrebările din nr. 6: **1.** Organismul constituit pentru a asigura conformitatea POS DRU cu legislația comunitară și națională și pentru a supraveghea realizarea obiectivelor POS DRU este Comitetul de Monitorizare. **2.** Pentru perioada 2007-2013, UE a alocat României 19,2% din totalul banilor Fondului Social European. **3.** Finanțarea de investiții în sectorul productiv și infrastructură este de competența Fondului European de Dezvoltare Regională.

Adrian Lungu

Urmăriți numărul viitor pentru a afla răspunsurile corecte.